

FINANTSINSPEKTSIOONI

2004.A. AASTAARUANNE

Tallinn 2005

Finantsinspeksioon
Sakala 4
15030 Tallinn

Telefon: 6680 500

Faks: 6680 501

E-post: info@fi.ee

Veebileht: www.fi.ee

Majandusaasta algus: 1. jaanuar 2004

Majandusaasta lõpp: 31. detsember 2004

Põhitegevusala: Finantsjärelevalve teostamine

Juhatus: Andres Trink; Kilvar Kessler; Kaido Tropp; Andres Kurgpõld; Angelika Koha

Auditiorkontroll: AS Deloitte Audit Eesti

Sisukord

1.	Finantsinspektsiooni juhatuse esimehe pöördumine	4
2.	Finantsinspektsiooni juhatuse kinnitus	6
3.	Finantsinspektsiooni tegevusaruanne	7
3.1.	Strateegia 2004 – 2006	7
3.2.	Finantsinspektsiooni juhtimine ja organisatsioon	12
3.2.1.	Nõukogu tegevus	12
3.2.2.	Juhatuse tegevus	13
3.2.3.	Struktuur ja personalipoliitika	14
3.2.4.	Siseaudiitori kokkuvõte	15
3.3.	Tegevus regulatiivse keskkonna kujundamisel	16
3.4.	Järelevalveline tegevus	19
3.4.1.	Finantsturul tegutsemise õiguste reguleerimine	19
3.4.2.	Monitooring	21
3.4.3.	Kohapealne kontroll	23
3.4.4.	Õiguspärase tegevuse tagamine	25
3.5.	Rahvusvaheline koostöö	27
3.5.1.	Koostöö välisriikide järelevalveasutustega	27
3.5.2.	Koostöö rahvusvaheliste organisatsioonide ja Euroopa Liidu komiteedega	29
4.	Finantsinspektsiooni 2004. aasta tulude-kulude aruanne	31
4.1.	2003 ja 2004 tulude – kulude aruanne	31
4.2.	Selgitused 2004. aasta tulude – kulude aruandele	32
4.3.	Varad ja kohustused seisuga 31. detsember 2003 ja 2004	37
4.4.	Selgitused 2004. aasta varade ja kohustuste aruandele	37
5.	Audiitori järeldusotsus	39

LISAD

Lisa 1.	Finantsinspektsiooni struktuur ja juhatuse liikmete vastutusalad seisuga 31. detsember 2004	42
Lisa 2.	Kapitali- ja teenusejärelevalve eesmärkide tabel	43
Lisa 3.	Järelevalvesubjektide loetelu seisuga 31. detsember 2004	44

1. FINANTSINSPEKTSIOONI JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE

AUSTATUD LUGEJA,

2004. aasta oli Eesti finantssektori jaoks stabiilne kasvuaasta. Laenude, kindlustuspreemiate ja mitmete investeerimisteenuste kasvutempo Eestis ületab jätkuvalt Euroopa keskmist. Paljusi tänu oma efektiivsusele on enamiku meie finantsasutuste majandusnäitajad tugevad ja see toetab nende jätkusuutlikkust. Ka Finantsinspeksiooni jaoks oli eelmine aasta kiire arengu aasta, mida iseloomustas täieõiguslik liitumine Euroopa Liidu järelevalveasutuste koostöövõrgustikuga ning meie finantsturu ühinemine Euroopa Liidu ühtse finantsteenuste turuga. Kõik see on avardanud finantsteenuste tarbijate valikuvõimalusi.

Panime eelmisel aastal paika Finantsinspeksiooni tegevuse strateegia aastani 2006. Seadsime endale eesmärgiks luua konkurentsivõimeline finantsteenuste järelevalve laienenud Euroopa Liidus. Meie strateegia toetub neljale peamisele tegevussuunale: esiteks, finantsteenuste pakujate stabiilse arengu kindlustamine; teiseks, tarbijate huvide kaitse finantsteenuste läbipaistvuse suurendamise kaudu; kolmandaks, aktiivne osalemine finantsteenuste turu regulatsiooni arendamisel, arvestades selle mõju turule ja neljandaks, professionaalne, avatud ja efektiivne tegutsemine. Sisuliselt esimene terviklik ja tulevikku suunatud finantsjärelevalve strateegia annab tunnistust Finantsinspeksiooni jõudmisest uuele arengutasemele. Usume, et tõhus ja efektiivne järelevalve toetab meie finantssektori konkurentsivõimelist arengut, mis on kõigi finantsteenuseid tarbivate klientide huvides. Loodan väga, et viime seatud eesmärgid edukalt ellu.

Kuigi Finantsinspeksiooni igapäevatöös on aasta-aastalt suurenenud finantsteenuste regulatiivse keskkonna kujundamisele suunatud tegevuse osatähtsus, ei saa me jätta unarusse finantsturu seiramist ja analüüsi ning kiire reageerimise vajadust, kui ilmnevad riskid klientide huvidele või kogu finantssüsteemi seisundile. Sellest tulenevalt hoidsime möödunud aastal Eesti laenuturgu jätkuvalt oma tähelepanu keskmes, et kiire laenukasvu keskkonnas hoolikalt hinnata, kuidas meie pangad riske võtavad ja neid juhivad. Olen seisukohal, et probleemide ennetamine on odavam kui nende tagantjäreli lahendamine. Meie finantssektori stabiilse arengu foonil on Finantsinspeksioon valmis reageerima kiirelt ja professionaalselt, kui olukord klientide huvide kaitsel seda nõuab.

Paari aasta eest hakkas Finantsinspeksioon süvendatult arendama oma tegevust finantsteenuste järelevalve vallas. Sellest tulenevalt pöörame üha rohkem tähelepanu finantsteenuste tarbijakaitselisele poolele – klientide ja investorite informeeritusele, nende huvide kaitselisele finantsteenuste müügi protsessile, finantsaruandluse kvaliteedile ja turu kuritarvituste tõkestamisele. Koos Tallinna Börsi ja turuosalistega alustasime eelmise aasta lõpul avalike emitentide hea juhtimistava koostamist. Loodame, et sellest tavast

võtavad oma ettevõtete juhtimisel eeskuju ka teised ettevõtjad.

Teenuse järelevalve arendamine ja suurendamine on olnud õige samm, sest tarbijate ootused finantsteenuste läbipaistvuse ja ausa turu suhtes on järjest kasvanud. Aus ja läbipaistev turg on efektiivse finantssektori eelduseks. Eriti oluline on see meie väikesel turul, kus klientide ja investorite usalduse võitmine on ehk isegi raskem kui suurtel turgudel. Olen kindel, et erialasest professionaalsusest ja kõrgetest eetilistest standarditest võidavad nii kliendid kui teenuse osutajad.

Äärmiselt tähtsaks tuleb pidada ka finantsteenuste tarbijate – kindlustusvõtjate, fondiosakute omanike, muude investorite, laenuvõtjate ja teiste – endi huvitatust ja nõudlikkust teenuse läbipaistvusele ja selle kvaliteedile. Konkurents, avalikustamine ja tarbijate nõudlikkus toetab finantsvahenduse efektiivsuse kasvu. Riik saab finantsteenuste arengule täiendavalt kaasa aidata kvaliteetse õiguskeskkonna, võrdsete tegutsemistingimuste loomise ning kompetentse ja tõhusa järelevalve kaudu. Finantsinspeksioon näeb endal selles jätkuvalt kesksel rolli ja vastutust.

2004. aastal sai Finantsinspeksioon Euroopa Liidu järelevalveasutuste koostöövõrgustiku täieõiguslikuks liikmeks. Eesti suuremad finantsasutused kuuluvad juba aastaid välisomanikele ja nende strateegia ning jätkusuutlikkus sõltub väljaspool koduriiki toimuvatest arengutest ja tehtavatest otsustest. Selle taustal näeme Finantsinspeksioonil mitte ainult võimalust, vaid otsest ülesannet investeerida Euroopa ühtse finantsturu reeglistiku arendamisse ja koostöö tihendamisse teiste riikide finantsjärelevalve asutustega. Pikas perspektiivis loob see eeldusi meie finantssektori kiire ja stabiilse arengu jätkumiseks ka tulevikus.

Tahan öelda tänusõnad kõigile Finantsinspeksiooni töötajatele, kellele meie finantssektori hea käekäik on saanud südameasjaks ja kellel on kiiresti muutuvates oludes jätkunud ikka positiivset energiat ja ettevõtlikkust. Finantsinspeksioon loodab teie peale ka tulevikus. Suur tänu!

Andres Trink
Juhatuse esimees

2. FINANTSINSPEKTSIOONI JUHATUSE KINNITUS

Tallinnas, 14. märtsil 2005

Käesoleva aastaaruande koostas Finantsinspeksiooni juhatus ja see on esitatud kinnitamiseks Finantsinspeksiooni nõukogule. Aastaaruanne esitatakse Riigikogule.

Kooskõlas Finantsinspeksiooni seaduse § 51 lg 1 sisaldab käesolev aastaaruanne Finantsinspeksiooni:

- tegevusaruannet;
- tulude-kulude aastaaruannet;
- audiitori järeldusotsust.

Aastaaruanne sisaldab ka:

- ülevaadet Finantsinspeksiooni strateegiast aastatel 2004 - 2006;
- ülevaadet Finantsinspeksiooni tegevusest regulatiivse keskkonna kujundamisel;
- Finantsinspeksiooni poolt väljastatud tegevusluba omavate või registreeritud finantsjärelevalve subjektide loetelu seisuga 31. detsember 2004.

Finantsinspeksiooni juhatus kinnitab, et aastaaruandes toodud faktiline informatsioon on tõene ning Finantsinspeksiooni tulude-kulude aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Finantsinspeksiooni majandustegevuse tulemust.

Andres Trink

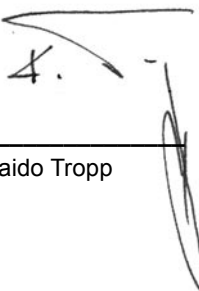
Kilvar Kessler

Angelika Koha

Andres Kurgpõld

Kaido Tropp

3. FINANTSINSPEKTSIOONI TEGEVUSARUANNE

3.1 FINANTSINSPEKTSIOONI STRATEEGIA 2004 – 2006

2004. aasta kevadel valmis Finantsinspeksiooni (edaspidi ka 'inspeksioon') uus strateegia, mis kajastab inspeksiooni prioriteete järgmise kolme aasta jooksul. Strateegiadokumendi väljatöötamine algas juba 2003. aastal ja see on suunatud Finantsinspeksiooni seaduses sätestatud finantsjärelevalve ülesannete tulemuslikule täitmisele. Nõukogu kinnitas inspeksiooni uue strateegia 2004. aasta mais.

STRATEEGIA LÄHTEKOHAD

Strateegia väljatöötamisel analüüsis Finantsinspeksioon finantsteenuste lähiaastate arengusuundi, finantssektori riskide koondumist ja tegureid, mis mõjutavad Eesti finantssektori efektiivsust ja rahvusvahelist konkurentsivõimet. Finantsinspeksiooni strateegiat mõjutab oluliselt ka väliskeskkonna areng, sealhulgas:

- Finantsinspeksiooni järelevalvesubjektide arv ja järelevalveline pädevus;
- Euroopa Liidu ühtse finantsteenuste turu ja järelevalve korralduse areng;
- olulised muutused finantssektori seadusandluses ja õigusloome protsessis;
- teiste finantssektori poliitikat kujundavate institutsioonide roll ja prioriteedid;
- avalik huvi finantsteenuste valdkonnas;
- Eesti riiklik positsioon, prioriteedid ja tegevus Euroopa Liidu liikmena;
- muutused finantssektori ja –järelevalve rahvusvahelistes standardites;
- Finantsinspeksiooni suutlikkus, ressursibaas ja konkurentsivõime tööjõuturul.

Finantsinspeksiooni lähiaastate strateegiat mõjutab oluliselt Euroopa Liidu ühtse finantsteenuste turu areng ja selle süvendamisele suunatud meetmete rakendamine. Näeme endal selles protsessis aktiivset rolli ja juhindume eelkõige Eesti finantssektori arengu aspektist olulistest valdkondadest. Liitumine Euroopa Liidu järelevalveasutuste koostöövõrgustikuga ja sellega seotud tööprotsessi kohandamine on just käesoleva strateegiaperioodi eripära.

Finantsinspeksioon toetab kiiret järelevalveliste nõuete ühtlustamist Euroopa Liidus, sest see toetab efektiivse finantsteenuste turu arengut ka Eestis. Finantsinspeksioon pöörab peatähelepanu järelevalveliste nõuete ühtlustamisele valdkondades, kus Eesti finantssektori ülepiiriline integreeritus on suurem. Tulenevalt Eesti finantssektori omanikestruktuurist näeb strateegia ette suurema rõhuasetuse kahepoolsele järelevalvelisele koostööle Läänemere äärsete riikide järelevalveasutustega.

Finantsinspektsiooni strateegias on olulisel kohal ettevalmistused riskitundliku kapitaliregulatsiooni rakendamiseks krediidiasutustele ja kindlustusseltsidele (*Basel 2* ja *Solvency 2*) alates 2007. aastast.

Paralleelselt osalemisega Euroopa järelevalveasutuste koostöövõrgustikus ja ühtse finantsturu meetmete rakendamisel on strateegia suunatud inspektsiooni pideva järelevalvetevõtte toimimise tagamisele ja kvaliteedi arengule lähtudes Finantsinspektsiooni seaduses sätestatud ülesannetest.

Arvestades Eesti finantssektori struktuuri ja turuosaliste riskiprofiili, on strateegias kesksel kohal pangandussektori riskide seire, peamise rõhuasetusega krediidiriskile konsolideeritud baasil. Olulisel kohal on ka kohustuslike pensionifondide usaldusväärse toimimise tagamine, kindlustusandjate varade kvaliteet ja varade-kohustuste vastavuse seire ning väärtpapieriarveldussüsteemi korraldaja riskid. Arvestades järelevalvesubjektide kiiret kasvu ja üha süvenevat sõltuvust (info)tehnoloogiast, on üha olulisemaks muutumas operatsioonilise riski seire, sh elektrooniliste teenuste turvariskid ja infotehnoloogia ala talitluspidevus.

Strateegias on olulisel kohal Finantsinspektsiooni suutlikkuse tugevdamine nn teenusejärelevalve¹ valdkonnas, mis hõlmab õige ja asjakohase teabe andmise ning finantsteenuste tarbijate õiglase kohtlemise ning finantsteenuste pakujate ausa tegutsemise ja kõrge usalduse soodustamist. Selle põhjuseks on Euroopa Liidu ühtse finantsturu arengud, samuti finantsteenuste tarbijate ootuste tugevnemine finantsteenuste läbipaistvuse suurenemiseks. See omakorda toetab finantsteenuste usaldusväärsuse ja efektiivsuse tõusu. Teenusejärelevalve valdkonda kuulub näiteks:

- finantstoote tingimuste selgus ja arusaadavus kliendile;
- finantstoote müügiprotsessi läbipaistvus ja kliendi huvide arvestamine;
- kliendi/investori informeerimine olulisest teabest (hinnatundlik teave, finantsaruandluse kvaliteet);
- sarnase riskiprofiiliga toodetele võrdsete tingimuste loomine.

Euroopa Liiduga liitumise tulemusena laienes 2004. aastal nn finantsteenuse ülepiiriline pakkumine. Sellest tulenevalt näeb Finantsinspektsiooni strateegia ette vastava järelevalvemudeli väljaarendamise, mille keskseks osaks on koostöö ja infovahetuse mehhanismid teenusepakkuja koduriigi järelevalvega, teenuse osutamise standardid ja seire.

Finantsinspektsiooni strateegias on olulisel kohal ka turukuritarvituste ja muude finantssektori süütegude efektiivne menetlemine. Arvestades väärtpapierituru kuritarvituste järelevalve (menetluse) keerukust ja kulukust, on äärmiselt oluline luua vastavad õiguslikud eeldused, mis tagaks menetluste kvaliteetse läbiviimise ja tõhusa sanktsioneerimise.

Finantsinspektsiooni strateegia lahutamatu koostisosa on siseriikliku koostöö arendamine teiste finantssektori õigusloomet ja –poliitikat kujundavate osapooltega. Piiratud ressursside tingimustes ja arvestades Eesti finantsturu suhtelist väiksust, hindame pidevalt oma järelevalvemudeli otstarbekohasust, samuti oma konkurentsieelist teiste riiklike institutsioonide või turu eneseregulatsiooni suhtes täiendavate järelevalveliste funktsioonide väljaarendamisel ning olemasolevate ülesannete täitmisel.

EELDUSED EESTI FINANTSSEKTORI LÄHIAASTATE ARENGU OSAS

Finantsjärelevalve strateegia väljatöötamisel lähtus inspektsioon järgmistest eeldustest:

- Eesti finantssektori struktuuris ei toimu suuri muutusi ja finantssektor on jätkuvalt panganduse keskne;
- välisomanike domineeriv positsioon finantssektoris jätkub. Eesti tütarettevõtjate integreerimine emaettevõtjate konsolideerimisgruppi süveneb ja pole välistatud mõne järelevalvesubjekti muutumine filiaaliks;

¹ Ingl. k. - *market conduct supervision*.

- kapitalituru, sh reguleeritud väärtpaberituru regionaalne integratsioon Põhjamaade ja Balti piirkonnas süveneb;
- suureneb nii finantsteenuste pakkumine Eesti turul piiriülese teenusena kui ka inspeksiooni järelevalvesubjektide huvi piiriülese teenuse osutamiseks välisriigis;
- lisandub uusi investeerimisfonde ja suureneb välisfondide pakkumine Eesti turul;
- pangandussektori varade, eriti laenuportfelli kasv jätkub Euroopa Liidu keskmisest kiiremas tempos. Kasvu rahastamisel on oluline osa emapankade poolt pakutud välisfinantseerimisel;
- pangandussektori peamine riskivaldkond on jätkuvalt krediidirisk, olulisel kohal on ka operatsiooniline risk, eelkõige IT-valdkonnas;
- jätkub krediidasutuste huvi tegevuse laiendamiseks Venemaa turul;
- kohustuslike pensionifondide ja muude investeerimisfondide mahud kasvavad jätkuvalt. Elu- ja kahjukindlustuse preemiate maht kasvab stabiilselt, investeerimisteenuste mahud kasvavad mõõdukalt;
- konkurents finantsteenuste vallas tugevneb piiriüleste teenuste toel;
- börsil noteeritud avalike emitentide hulk märkimisväärselt ei suurene. Võib toimuda piiratud hulgal avalikke pakkumisi. Võib toimuda mõne avaliku emitendi ülevõtmine;
- süveneb finantstoodete turustuskanalite ühtlustumine ja elektrooniliste kanalite kasutamine finantsteenuste pakkumisel;
- jätkub finantstoodete areng ja nende omavaheline läbipõimumine, laieneb tururiski kandvate toodete² pakkumine.

FINANTSINSPEKTSIOONI STRATEEGIA 2004 - 2006

I PEAESMÄRK

Lua konkurentsivõimeline finantsteenuste järelevalve laienuv Euroopa Liidus:

- kindlustades finantsteenuste pakujate stabiilset arengut;
- kaitstes tarbijate huve finantsteenuste läbipaistvuse suurendamise kaudu;
- efektiivselt rakendades Euroopa Liidu finantsteenuste turu regulatsiooni ja osaledes selle arendamisel, arvestades mõju turule;
- tegutsedes professionaalselt, avatult ja efektiivselt.

II STRATEEGILISED PRIORITEEDID

Oma peaesmärgi saavutamisel on Finantsinspeksiooni põhitegevused ja prioriteedid:

1. Finantsteenuste pakujate stabiilse arengu kindlustamine

- järelevalvesubjektide riskide hindamiseks koostöö ja infovahetuse süvendamine nende emaettevõtjate kodu- (*home country*) ja tegevuse sihtriigi (*host country*) finantsjärelevalve asutustega;
- osalemine finantssektori kriisijuhtimise ja turvaraamistiku kujundamisel, keskendudes koostööle Põhja- ja Baltimaade finantsjärelevalve asutuste, keskpankade ja teiste osapooltega;
- riskipõhise analüüsi süvendamine järelevalvesubjektide olulisemate riskide tuvastamiseks ja ennetavate meetmete rakendamiseks, pöörates süvendatud tähelepanu järgmistele riskivaldkondadele:
 - o krediidirisk pangandussektoris;
 - o kindlustusandjate varade kvaliteet ja varade-kohustuste vastavus;
 - o järelevalvesubjektide operatsiooniline risk, sh elektrooniliste teenuste turvariskid ja infotehnoloogia ala talitluspidevus;
 - o väärtpaberiarveldussüsteemi korraldaja riskid;

² Näiteks indekseeritud hoiused, investeerimisriskiga elukindlustus ja fonditooted.

- järelevalvesubjektide poolt esitatava regulaarse aruandluse ja avalikustamishoovete korrastamine ja optimeerimine;
- rahapesu ja terrorismi finantseerimise tõkestamise meetmete rakendamise järelevalve ja sellealase siseriikliku ning rahvusvahelise koostöö arendamine;
- osalemine koostöös Eesti Pangaga finantssektori valmisoleku kindlustamises liitumiseks eurosüsteemiga.

2. Tarbijate huvide kaitse finantsteenuste läbipaistvuse suurendamise kaudu

- Euroopa Liidu finantsasutuste filiaalide ja piiriülese teenuse pakkuja järelevalvemudeli väljaarendamine ning teenuse osutamise reeglite väljatöötamine ja rakendamine;
- finantsteenuste läbipaistvuse suurendamine ning klientide ja investorite informeerituse parandamine teenuse riskidest, pöörates süvendatud tähelepanu järgmistele valdkondadele:
 - o kindlustuslepingud;
 - o integreeritud e. nn hübriidtooted;
 - o pensioni- ja muud investeerimisfondid;
- osalemine finantsteenuste kohtueelsete vaidluste komisjoni regulatsiooni väljatöötamisel ja tegevuse käivitamisel;
- koostöö Euroopa Liidu (eelkõige Põhja- ja Baltimaade) finantsjärelevalve asutustega reguleeritud väärtipaberiturgude õiguskeskkonna väljatöötamisel ja järelevalvel;
- reguleeritud turul kauplemiseks võetud emitentide ja muude järelevalvesubjektide finantsaruandluse kvaliteedi järelevalve süvendamine, sh EL IAS³ rakendamise ettevalmistamine ja järelevalve, samuti auditeerimise kvaliteedi ja sõltumatuse edendamine;
- finantsteenuste osutamisel teenusepakkuja huvide konflikti vähendamine ja vastavate standardite edendamine;
- väärtipaberituru kuritarvituste, eriti turumanipulatsiooni järelevalve süvendamine;
- regulatiivse arbitraaži vähendamise edendamine sarnase riskiprofiiliga finantsteenuste ja nende osutajate vahel, sh Finantsinspektsiooni juhendite laiaulatuslikuma kasutamise ja järelevalveprotsessi sisemise reglementeerituse suurendamise kaudu.

3. Euroopa Liidu finantsteenuste turu regulatsiooni efektiivne rakendamine ja selle arendamisel osalemine, arvestades mõju turule

- Euroopa Liidu Finantsteenuste Tegevuskava rakendamine koostöös Rahandusministeeriumi ja Eesti Pangaga, senisest enam kaasates järelevalvesubjekte;
- riskitundliku kapitaliregulatsiooni⁴ rakendamise ettevalmistuste koordineerimine ja selleks vajaliku järelevalveprotsessi väljaarendamine;
- kindlustusandjate uue raamatupidamisstandardi⁵ rakendamise ettevalmistuste koordineerimine ja selleks vajaliku järelevalveprotsessi väljaarendamine;
- osalemine Euroopa Liidu järelevalvelise rakenduspraktika ühtlustamises, olles aktiivne Euroopa Liidu järelevalveasutuste komiteede raames (nn *Level 3*) ja pöörates suuremat tähelepanu koostööle Põhja-ja Baltimaade finantsjärelevalve asutustega;
- finantssektori regulatsiooni tulu-kulu analüüsi käivitamine ja järk-järguline süvendamine;
- turukuritarvituste ja muude finantssektori süütegude efektiivset menetlemist ning piisavat karistamist⁶ võimaldava õiguskeskkonna edendamine, soovitatavalt selleks uuendatud väärtiteomenetluse raamistikus.

³ Euroopa Liidus rakendatavad Rahvusvahelised Raamatupidamise Standardid.

⁴ nn *Basel 2/CAD3, Solvency 2*

⁵ nn IFRS 4

⁶ Mõeldud on menetlemist ja sanktsioneerimist eelkõige Finantsinspektsiooni poolt.

4. Professionaalne, avatud ja efektiivne organisatsioon

- töötajate kompetentside arendamiseks võimaluste loomine süsteemse koolitus- ja arenduskava kaudu kooskõlas Finantsinspektsiooni eesmärkidega;
- avaliku kommunikatsiooni süvendamine tagamaks sihtrühmade piisav informeeritus Finantsinspektsiooni tegevusest, sh tõstes avaliku veebilehe kvaliteeti ja suurendades inglisekeelsena avaldatava teabe osakaalu;
- õiguse rakendamise alase suutlikkuse tugevdamine ja õiguskaitsesüsteemi toetamine finantssektori alase oskusteabega;
- Finantsinspektsiooni ressursikulu hindamise metoodika arendamine, sh juhtimisinformatsiooni kvaliteedi parandamise kaudu;
- dokumendihalduse arendamine asjaajamise ja menetluste kiirendamiseks, analüüsi efektiivsuse tõstmiseks ja oma töötajate piisava informeerituse tagamiseks Finantsinspektsiooni tegevusest ja seisukohtadest;
- Finantsinspektsiooni sisemise riskijuhtimise arendamine.

3.2 FINANTSINSPEKTSIOONI JUHTIMINE JA ORGANISATSIOON

3.2.1 NÕUKOGU TEGEVUS

NÕUKOGU PÄDEVUS

Finantsinspektsiooni kõrgeim juhtimis- ja järelevalveorgan on nõukogu, mille ülesandeks on Finantsinspektsiooni tegevuse kavandamine ja juhtimise kontrollimine.

Nõukogu kinnitab juhatuse ettepanekul Finantsinspektsiooni:

- tegevusstrateegia;
- eelarve;
- ettepaneku rahandusministrile järelevalvetasu mahuosa määra kehtestamiseks järgnevas eelarveaastaks;
- struktuuri kujundamise ja töö tasustamise alused;
- aastaaruande.

Nõukogu pädevuses on juhatuse liikmete ametisse nimetamine ja nende ametilepingute tingimuste kinnitamine. Samuti otsustab nõukogu juhatuse esimehe või liikme vastu nende poolt õigusakti või oma kohustuse rikkumise tagajärjel riigile tekitatud kahju hüvitamise nõude esitamise.

NÕUKOGU KOOSSEIS

Finantsinspektsiooni nõukogu koosneb kuuest liikmest, kellest kaks on liikmed ametikoha järgi ja neli on nimetatavad.

Rahandusminister ja Eesti Panga president on nõukogu liikmed ametikoha järgi. Kaks liiget nimetab ja kutsub tagasi rahandusministri ettepanekul Vabariigi Valitsus ja kaks liiget Eesti Panga presidendi ettepanekul Eesti Panga nõukogu. Nõukogu liikmeks nimetatava isiku volituste tähtaeg on kolm aastat.

Nõukogu nimetatavate liikmete esimene volituste tähtaeg täitis 2004. aasta suvel. Sellega seoses nimetas Vabariigi Valitsus 2. septembril 2004 uuesti nõukogu liikmeteks Veiko Tali ja Matti Klaari. Ka Eesti Panga nõukogu otsustas 11. juunil 2004 nimetada uuesti nõukogu liikmeteks Andres Suti ja Ruut Mägi.

Finantsinspektsiooni nõukokku kuulusid seisuga 31. detsember 2004:

Esimees: Taavi Veskimägi, Eesti Vabariigi rahandusminister
Liikmed: Vahur Kraft, Eesti Panga president
Matti Klaar, Šveitsi aupeakonsul Eestis, kindlustustegevuse ekspert
Ruut Mägi, audiitortegevuse ekspert
Andres Sutt, Eesti Panga asepresident
Veiko Tali, Rahandusministeeriumi asekanstler

NÕUKOGU OTSUSED

Finantsinspektsiooni nõukogu töövorm on nõukogu koosolek, mis toimub reeglina kord kvartalis.

2004. aastal kinnitati nõukogu otsustega:

- 2003. aasta aastaaruanne ja tegevustulem summas 10 526 016 krooni;
- Finantsinspektsiooni strateegia 2004 – 2006;
- 2005. aasta eelarve mahus 44 316 641 krooni;
- ettepanek rahandusministrile 2005. aasta järelevalvetasu mahuosa määrade kohta;
- kahe juhatuse liikme ametisse nimetamine uueks kolmeaastaseks ametiajaks.

Nõukogu kuulas ära juhatuse esitatud Finantsinspektsiooni tegevuse ja finantssektori ülevaated ning tulude-kulude aruanded.

3.2.2 JUHATUSE TEGEVUS

JUHATUSE PÄDEVUS

Finantsinspektsiooni tegevust koordineerib juhatus, kes on samaaegselt nii juhtimis- kui haldusorgan. Juhatuse pädevuses on Finantsinspektsiooni kogu tegevuse korraldamine ja kõigi finantsjärelevalveliste otsuste tegemine.

Finantsjärelevalve teostamisega seotud küsimustes kuulub juhatuse pädevusse:

- tegevuslubade andmine ja kehtetuks tunnistamine;
- nõusolekute, kooskõlastuste või lubade andmine;
- registreerimiskohustuse täitmisega ja nimekirjadesse kandmisega seonduvate otsuste tegemine;
- ettekirjutuste tegemine, haldussunnivahendite ja halduskaristuste kohaldamine;
- erakorraliste audiitorkontrollide või ekspertiiside määramine;
- moratooriumi või erirežiimi kehtestamine, pankrotiavalduste esitamine ja nendega seotud toimingute tegemine.

Juhtimise ja tegevuse korraldamisega seotud küsimustes kuulub juhatuse pädevusse:

- nõukogule kinnitamiseks esitatavate materjalide väljatöötamine, sh Finantsinspektsiooni strateegia, eelarve projekt koos ettepanekuga järelevalvetasu määrade kohta, aastaaruanne, struktuuri kujundamise ja töö tasustamise alused;
- struktuuri ja koosseisu kinnitamine;
- ekspertide kaasamine, töögruppide ja komisjonide moodustamine Finantsinspektsiooni ülesannete täitmiseks;
- koostöökokkulepete sõlmimine välisriikide pädevate asutuste või isikutega;
- juhatuse töö reglemendi, raamatupidamise sise-eeskirja, siseauditi tegemise korra ja teiste siseprotseduuride kinnitamine;
- kinnisasjade ja registrisse kuuluvate vallasasjade omandamine ja võõrandamine;
- muude igapäevase tegevuse korraldamisega seotud küsimuste otsustamine, mille otsustamist on taotlenud vähemalt kaks juhatuse liiget.

JUHATUSE KOOSSEIS JA VASTUTUSALAD

2004. aastal kehtinud Finantsinspektsiooni seaduse kohaselt koosnes juhatus viiest liikmest. Alates 1. jaanuarist 2005 jõustunud Finantsinspektsiooni seaduse muudatuse kohaselt koosneb juhatus kolmest kuni viiest liikmest. Juhatuse liikmed nimetab ametisse nõukogu. Juhatuse esimehe volituste tähtaeg on neli aastat. Juhatuse liikme volituste tähtaeg on kolm aastat.

Finantsinspektsiooni juhatusse kuulusid seisuga 31. detsember 2004:

Esimees: Andres Trink
Liikmed: Kilvar Kessler
Angelika Koha
Andres Kurgpõld
Kaido Tropp

Igal juhatuse liikmel on vastutusala, mille tegevust vastav juhatuse liige igapäevaselt koordineerib. Juhatuse liikmete vastutusala ning Finantsinspektsiooni organisatsiooniline ülesehitus 31. detsember 2004 seisuga on toodud aastaaruande Lisas 1.

JUHATUSE TEGEVUS

Finantsinspektsiooni juhatuse peamiseks töövormiks on juhatuse koosolek, mis toimub regulaarselt üks kord nädalas. Erakorralised juhatuse koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele.

Juhatuse ülesandeks on tagada järelevalveprotsessi toimimine, finantssektoris toimuvate sündmuste ja arengute pidev seire ning osalemine finantssektori poliitika ja õiguskeskkonna kujundamisel.

2004. aastal valmis juhatusel koos organisatsiooniga välja töötatud terviklik Finantsinspektsiooni tegevuse strateegia aastani 2006. Strateegia väljatöötamisel pööras juhatus suurt tähelepanu arengutele Eesti finantsteenuste turul, finantsteenuste regulatsiooni arengule Euroopa Liidus ja finantssektori jätkuva rahvusvahelistumisega kaasnevatele mõjudele.

Keskne osa Finantsinspektsiooni järelevalvetegevusest oli suunatud finantsteenuste läbipaistvuse suurendamisele, eriti investeerimis- ja kindlustusteenuste osas, samuti kiire laenukasvu mõjude hindamisele krediitiasutuste riskiprofiilile.

Seoses Eesti liitumisega Euroopa Liiduga käivitus alates 1. maist 2004 finantsteenuse osutamise piiriülese teavituse protseduur. Liitumine Euroopa Liiduga tõi kaasa senisest veelgi aktiivsema järelevalvelise koostöö Euroopa Liidu finantsjärelevalve asutustega.

Finantsinspektsioon osales möödunud aastal aktiivselt finantssektori poliitika ja õiguskeskkonna kujundamisel koos rahandusministeeriumi, Eesti Panga ja teiste riigiasutustega ning samuti finantsturu osalistega. Õigusloomealane tegevus oli peamiselt suunatud Euroopa Liidu finantsteenuste alase õigustiku kvaliteetsele ja efektiivsele kohaldamisele. Finantsinspektsiooni jaoks oli olulisel kohal ka osalemine Euroopa Liidu finantsjärelevalve asutuste komiteede tegevuses, mille peamiseks eesmärgiks on ühtlustada järelevalvelist tegevust Euroopa Liidu ühtse finantsturu raames.

Olulise osa juhatuse tööst 2004. aastal moodustas ka erinevate finantsjärelevalve teostamisega seotud nõusolekute, kooskõlastuste või lubade andmine ning registreerimiskohustuse täitmisega ja nimekirjadesse kandmisega seonduvate otsuste tegemine.

3.2.3 STRUKTUUR JA PERSONALIPOLIITIKA

2004. aastal Finantsinspektsiooni struktuuris ja personalipoliitikas suuri muutusi ei toimunud. Töötajaskonna planeerimisel tähtsustab Finantsinspektsioon töö kvaliteeti ja töötajate kompetentsust, lähtudes töötajaskonna arvu optimaalsusest. Finantsinspektsiooni töötajate arv on püsinud stabiilsena viimased kolm aastat. 31. detsember 2004 seisuga oli Finantsinspektsioonis moodustatud 69 ametikohta. Aasta jooksul lahkus kolm töötajat ja värvati seitse uut töötajat. Lapsepuhkusel viibis 31. detsember 2004. aasta seisuga viis töötajat.

Finantsinspektsiooni töötajaskonna keskse osa moodustavad finantsaudiitorid, juristid ja finantsanalüütikud. Finantsinspektsioonis oli 31. detsember 2004. aasta seisuga kaheksa osakonda ja siseteenuste talitus.

Finantsjärelevalve alaste teadmiste edendamise eesmärgil pakub Finantsinspektsioon üliõpilastele ka praktika võimalusi. 2004. aastal praktiseeris Finantsinspektsiooni juures kolm üliõpilast. Järelevalveprotsessis praktikante reeglina ei rakendata.

Finantsinspektsioon näeb jätkuvalt oma tegevuse ühe alustalana töötajate kõrget professionaalsust,

mida toetab organisatsiooni vajadusi arvestav koolitusprogramm. Suur osa töötajaid osales erialastel väliskoolitustel, samuti siseriiklikel koolitustel. 2004. aasta prioriteetsed koolitusvaldkonnad olid *Basel* 2, turumanipulatsiooni tõkestamine, kindlustusvahendajate järelevalve Euroopa Liidus rakenduvate uute regulatsioonide valguses, finantssektori turvavõrk. Üldkoolituse osas eelistasime mittejuristide õigusliku kompetentsi arendamist, juristide finantsalaste kompetentsi suurendamist, projektijuhtimisealaste oskuste arendamist, suhtlemis- ja juhtimisoskuste arendamist.

Finantsinspektsiooni järelevalvetegevuse tulemuslikkuse eelduseks on kompetentne ja motiveeritud töötajaskond. Finantsinspektsiooni eesmärgiks on säilitada oma töötajatele konkurentsivõimeline töö tasustamine võrreldes finantssektoriga. Võrdlusinformatsiooni saamise eesmärgil osalesime 2004. aastal läbiviidud finantssektori palgauuringus.

2004. aasta lõpus otsustas Finantsinspektsiooni nõukogu vähendada juhatuse liikmete arvu 2005. aastal viielt kolmele. Samuti kiitis nõukogu põhimõtteliselt heaks kapitali- ja teenusejärelevalveliste funktsioonide⁷ lahususe Finantsinspektsiooni struktuuris. Vastavad muudatused rakenduvad 2005. aastal.

3.2.4 SISEAUDIITORI KOKKUVÕTE

Finantsinspektsiooni siseaudiitori ametikoht on loodud Finantsinspektsiooni seaduse alusel ja ta allub juhatusele. Siseauditi eesmärk on luua väärtust juhtimiskultuuri ja kontrollikeskkonna arendamiseks ning anda juhatusele põhjendatud kindluse tunne selles, et Finantsinspektsiooni organisatsiooni- ja juhtimiskultuur ning kontrollikeskkond vastavad rahvusvaheliselt üldtunnustatud tasemele avalikus sektoris ning juhtimis- ja kontrolliprotsessid omavad planeeritud mõju.

Juhatus suunas siseaudiitori tegevust 2004. aasta kvartali plaanide ja aruannetega, kinnitas igaks kvartaliks siseaudiitori tööplaani ning kuulas ära tema tegevusaruande ja ülevaate olulisematest riskidest organisatsioonis.

Juhatus kinnitas siseauditi põhimääruse uue versiooni seoses siseauditi rahvusvaheliste standardite muutumisega ning siseauditi funktsiooni planeerimise lähtealused ja strateegia aastateks 2004 – 2006.

2004. aastal hindas siseaudiitor esmakordselt inspektsiooni põhitegevust ehk järelevalvelist tegevust. Hindamisobjektiks oli inspektsiooni lähiaastate strateegiline prioriteet ja üks olulisem protsess – *Basel* 2/CAD 3 põhimõtetele ja nõuetele üleminekuks ettevalmistamine. Siseaudiitoril ei ole auditi tulemusena alust väita, et inspektsiooni töötajate poolt *Basel* 2/CAD 3 põhimõtetele ja nõuetele üleminekuks ettevalmistamisel seni tehtu oleks võinud olla oluliselt tulemuslikum saavutatust.

Siseaudiitori hinnangul oli juhatuse tegevus 2004. aastal jätkuvalt suunatud Finantsinspektsiooni juhtimis- ja organisatsioonikultuuri tõstmisele, kontrollikeskkonna parandamisele, järelevalvemetoodika arendamisele ja standardiseerimisele. Siseaudiitor hindab juhatuse ametialast hoolsust siseaudiitori järelduste, hinnangute ja ettepanekute käsitlemisel kooskõlas olevaks juhatuselt põhjendatult oodatava asjatundlikkuse ja asjakohasusega.

Oluline on inspektsiooni riskijuhtimise raamistiku loomise ja riskijuhtimise protsessi käivitamise testimine 2004. aastal ja inspektsiooni 2004 - 2006 strateegia väljatöötamine ja jõustumine.

Siseaudiitor ei avastanud läbiviidud menetluste käigus ühtegi raiskamise ja väärkasutuse juhtumit ega ka eelarvedistsipliini olulist rikkumist. Nõukogu ja juhatuse otsuste ning juhatuse esimehe käskkirjade täitmise

⁷ Vaata Lisa 2: Kapitali- ja teenusejärelevalve eesmärkide tabel.

distsipliin oli väga hea. Huvide konflikti ennetamise deklaratsioonide esitamise süsteem toimis seaduses sätestatud nõuete kohaselt ning Finantsinspektsiooni ametnikud suhtusid huvide konflikti ennetamisse küllaldase vastutustundega.

3.3. TEGEVUS REGULATIIVSE KESKKONNA KUJUNDAMISEL

Regulatiivse keskkonna kujundamisel keskendus Finantsinspektsioon 2004. aastal:

- valmisolekule vastu võtta finantsteenuse osutajaid Euroopa Liidust;
- Eesti finantsjärelevalve subjektidele kiire ja lihtsa menetluse võimaldamisele finantsteenuse osutamiseks Euroopa Liidus;
- finantsjärelevalve subjektides oluliste osaluste omajate suurema läbipaistvuse tagamisele;
- rahapesu tõkestamise parendamisele;
- kindlustustegevuse reguleerimise täielikult kooskõlla viimisele Euroopa Liidu nõuetega ning kindlustusmaaklerite turule sisenemise nõuete liberaliseerimisele;
- audiitorite sõltumatuse ja auditi objektiivsuse nõuete põhjalikumale sätestamisele;
- turukuritarvituste reguleerimise ja Finantsinspektsiooni pädevuse kaasajastamisele.

Lisaks algatas Finantsinspektsioon finantsteenustest tekkinud vaidluste lahendamiseks kohtueelse komisjoni loomise. Eesti väärtpaberituru ja avalike emitentide aktsionäride ning juhtkondade huvides alustasime koostöös Tallinna Börsiga hea ühingujuhtimise tava väljatöötamist.

Rakendus teenuste osutamise vabadus

Möödunud aastal kujundasime aktiivselt ühtse käsitluse loomist finantssektorit reguleerivates seadustes teenuste osutamise vabaduse ja asutamisevabaduse rakendamiseks Eesti finantsjärelevalve subjektidele Euroopa Liidu liikmesriikides. Nimetatud vabaduste teostamine toimub koduriigi järelevalve põhimõttel, mis tähendab, et finantsteenuste osutamiseks teises liikmesriigis tuleb Eestis litsentseeritud finantsettevõttel saada luba üksnes siinselt Finantsinspektsioonilt.

Olulise osaluse omamine muudeti läbipaistvamaks

Finantsinspektsiooni ettepaneku alusel ühtlustati finantsjärelevalve subjektides oluliste osaluste omamise nõuded. Uute nõuete kohaselt on hõlpsam sisustada olulise osaluse olemust ja selle omamise reegleid, eriti kaudse olulise osaluse omamise korral. Viimasel juhul võeti täielikult üle Euroopa õigustikus tunnustatud valitseva mõju määratlemise reeglid. Parendati Finantsinspektsiooni võimalust takistada õigusvastaselt olulise osaluse omandamise korral osalusest tulenevate õiguste teostamist.

Tugevdati rahapesu tõkestavat regulatsiooni

Finantsinspektsiooni ettepanekul keelati Eesti krediidasutustel otsesed ja kaudsed korrespondentsuhted riulipankadega. Need on pangad, mida kasutatakse kuritegelikul teel saadud raha seadustamise protsessis. Riulipangad ei oma reaalseid kliente ja nende üle ei teostata finantsjärelevalvet. Tavaliselt asuvad riulipangad madala maksumääraga territooriumitel.

Kindlustustegevus viidi kooskõlla Euroopa Liidu nõuetega

Kindlustustegevuse seaduse uue redaktsiooni kujundamisel seadis Finantsinspektsioon üheks eesmärgiks korrastada kindlustusmaaklerite ja –agentide tegevuse reguleerimist. Kindlustusmaaklerid moodustavad tähtsa lüli kindlustusteenuste müügikanalis tegutsedes kindlustusvõtjate parimates huvides. Viimase tagamiseks tuli õigusnormidega maandada maaklerite huvide konfliktidest tulenevad riskid kliendi suhtes. Kindlustusandjad võtsid enda kanda kindlustusmaaklerite krediidiriski: kindlustusvõtja poolt kindlustuspreemia tasumine maaklerile tähendab selle tasumist kindlustusandjale. Samas kaotati maaklerite minimaalse aktsiakapitali nõuded ja lubati turule füüsilisest isikutest kindlustusmaaklerid.

Jätkati audiitorite sõltumatuse ja objektiivsuse nõuete täpsustamist

Audiitorid aitavad auditi teostamisega oluliselt kaasa äri omanike poolt õige, täpse ja täieliku informatsiooni saamisele äri edust või edutusest. Taolise informatsiooni moondumine loob tõsise ohu äri omanike poolt ebaõigete otsuste tegemiseks. Finantsinspektsiooni arvates tuli avalike emitentide audiitorite sõltumatuse riskid maandada vältimatult kiiresti ja muu võimaluse puudumisel põhjalikum reguleerimine ette võtta vastava Euroopa direktiivi kaasajastamisega seoses. Põhjalikuma reguleerimise osas töötas Finantsinspektsioon välja oma ettepanekud. Kehtestati avalike emitentide audiitorite sõltumatust puudutav üldine raamistik.

Määratleti Euroopa Liidu IASi kasutavate finantsjärelevalve subjektide ring

Tuginedes oma varasemalt avaldatud õigusaktide mõju analüüsis tehtud järeldustele, korraldas Finantsinspektsioon raamatupidamise seaduse kooskõlla viimise Euroopa õigustikuga. Lisaks määratles inspektsioon finantsjärelevalve subjektid, kes peavad oma raamatupidamist koostama lähtudes Euroopa Liidus kehtestatud ühtsetest reeglitest.

Kaasajastati turukuritarvituste reguleerimist, kuid sanktsioonimäärad vajavad kohendamist

Täiendatud väärtpaberituru seaduse kohaselt peavad avalike emitentide juhid ja nende lähedased Finantsinspektsioonile teatama selle emitendi aktsiatega tehtud tehingutest. Tehingute detailid avaldatakse Finantsinspektsiooni veebilehel. Oluliselt täpsemaks muutus siseteabe väärkasutamise ja turumanipulatsiooni määratlemine. Finantsinspektsiooni nägemuse kohaselt peavad vastavad süüteod olema piisavate karistustega sanktsioneeritud väärteod. Lisaks reguleeriti investeerimissoovituste objektiivsuse nõuded ning keelati anda investeerimissoovitusi huvide konfliktis oleva isikule.

Finantsinspektsioon sai õiguse avalikustada oma otsuseid, sealhulgas sanktsioonide määramise kohta. Läbipaistvus aitab kaasa turu õiguspärasele tegevusele ja distsiplineerib turuosalisi. Väärtpaberituru järelevalve vallas võimaldatakse turu seiramiseks rakendavas haldusmenetluses kasutada kaugülekõrvaldamist ja välisriigis kogutud tõendeid, samuti jälgida tehingute tegemist varjatult. Viimane tähendab Finantsinspektsioonile õiguse andmist rakendada, lähtudes Euroopa õigustikust, väärtpaberitehingutest teavitamise süsteem. Selline süsteem võimaldab väiksemate kuludega tuvastada turukuritarvituse algeid tunnuseid.

Tehti ettepanek luua kohtueelsete vaidluste lahendamise komisjon

Finantsinspektsioon tunnetab eelkõige finantsteenuste jaetarbija vajadust leida vahendaja või lepitaja suurte turuosalistega vaidluste tekkimisel. Eesti väiksust arvestades ei pruugi osutada otstarbekas lepitusfunktsiooni killustamine erinevate organite vahel. Sellest tulenevalt pakkusime välja võimaluse luua finantsteenuste tarbimisel tekkinud vaidluste lahendamiseks kohtueelne komisjon. Komisjon võimaldaks tarbijatele kiiret ja vähem kulukat lepitusmenetlust, kuid ei oleks lõplikult õigust mõistev kohus.

Alustati hea ühingujuhtimise tava koostamist

Finantsinspektsioon on seisukohal, et kirjalik hea ühingujuhtimise tava muudab avaliku emitendi juhtimise investorile arusaadavamaks ja võimaldab paremini teostada aktsionäriõigusi. Selged avalikustamis- ja juhtimisnõuded on aluseks teadlikule investeerimisotsusele. Investorile on mõistetav, millistest täpsetest aktsionäride huve arvestavatest reeglitest ühingu juhtimisel lähtutakse ja millistest mitte. Kirjalik hea juhtimistava on aluseks eelkõige äriühingu huvidest lähtuval juhtimisele ja aitab lahendada huvide konflikte ning vältida teatud huvigruppide liigset survet äriühingu juhtimisel. Sellest tulenevalt otsustasime koos Tallinna Börsiga töötada välja Eesti kirjalik hea ühingujuhtimise tava.

Valmis e-raha asutuste⁸ seaduse eelnõu

Tegelesime ka e-raha asutuste seaduse eelnõu ja krediidasutuste seaduse muutmise seaduse eelnõu kommenteerimise ja kooskõlastamisega. Eelnõuga kehtestatakse esmakordselt Eesti õigussüsteemis e-raha asutuse regulatsioon, kus reguleeritakse e-raha väljastamist, e-raha asutuse tegevust ning järelevalvet

⁸ E –raha asutus on aktsiaselts, kelle peamine ja püsiv tegevus on oma nimel e-raha väljastamine.

teostamist selliste asutuste üle. E-raha asutuste seaduse eelnõu väljatöötamise ja krediidasutuste seaduse muutmise seaduse eelnõu tingis vajadus viia regulatsioonid täielikult vastavusse Euroopa Liidu õigusega.

Lisaks finantssektorit puudutavatele seaduseelnõudele töötab Finantsinspeksioon välja ja kooskõlastab Eesti Panga presidendi ja rahandusministri määruste eelnõusid. Finantsjärelevalve subjektide tegevuse täpsemaks reguleerimiseks olid 2004. aastal Finantsinspeksioonis väljatöötamisel ja kooskõlastusel mitmed rahandusministri määruste eelnõud.

Andsime täiendavalt välja kuus uut soovituslikku juhendit

2004. aastal kujundas Finantsinspeksioon finantssektori regulatiivset keskkonda õigusaktide väljatöötamise kõrval ka uute soovituslike juhenditega. Soovituslike juhendite peamiseks eesmärgiks on õigusnormide selgitamine ja finantsjärelevalve subjekte suunamine ning hea tava kujundamine finantssektoris. Soovituslike juhendite koostamisel võtame aluseks rahvusvahelised standardid, mis tavaliselt sisaldavad miinimumnõudeid neid andnud organisatsioonide liikmesriikidele. Juhendi koostamisel lähtume reaalsest turusituatsioonist ja arvestame teiste riikide õigusnorme ning vastavate järelevalveasutuste soovitusi.

Tabel 1. Finantsinspeksiooni soovituslikud juhendid 2002 - 2005.

Soovituslik juhend	Jõustumine
Juhised Rahandusministeeriumi poolt peetava "Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riikliku registri" kasutamiseks vara jagamisel riskikategooriasse krediidiriski arvestamisel ⁹ .	30. jaanuar 2005
Elukindlustuslepingu teabe avaldamine kindlustusvõtjale.	1. aprill 2005
Nõuded infotehnoloogia ala korraldamiseks.	1. jaanuar 2005
Nõuded lepingulise investeerimisfondi tingimustele.	1. november 2004
Juhised emitentidele üleminekul rahvusvaheliste raamatupidamise standardite rakendamisele tulenevalt EL määrusest 1606/2002.	1. mai 2004
Investeerimisriskiga elukindlustuslepingu komponendid, alusvara ja kindlustusvõtja teavitamine.	1 aprill 2004
Positsioonide kauplemisportfelli koosseisu käsitlemise põhimõtted.	1. jaanuar 2004
Riikliku finantsjärelevalve teatud subjektide audiitorite rotatsioon.	1. november 2003
Käitumisreeglid väärtpaberite avaliku pakkumise läbiviimisel ja jaotamisel.	1. oktoober 2003
Väärtpaberite hinna stabiliseerimine avaliku pakkumise korral.	1. oktoober 2003
Täiendavad meetmed rahapesu tõkestamiseks krediidi- ja finantseerimisasutustes.	1. august 2002

Õigusaktide mõju analüüs käsitles informatsiooni avalikustamise nõudeid

Finantsinspeksiooni seaduse § 49 lg 1 järgi teostab inspeksioon õigusaktide mõju analüüsi. 2004. aastal keskendusime finantsjärelevalve subjektide tegevust reguleerivates õigusaktides käsitletud informatsiooni avalikustamise nõuetele ning koostasime õigusaktide mõju analüüsi teemal "Avalike aruannete mõju finantssektorile". Teema valikul lähtusime Finantsinspeksiooni strateegilistest eesmärkidest, mis hõlmavad nii tarbijate huvide kaitset finantsteenuste läbipaistvuse suurendamise kaudu kui ka nende pakujate stabiilse arengu kindlustamist. Finantssektori läbipaistvuse suurendamisel on oluline osa arusaadava, võrreldava ja tõese finantsaruandluse ning muu informatsiooni avalikustamisel, mis võimaldaks andmekasutajatel õigesti hinnata aruande koostaja finantsseisundit, peamisi äritegevusi, riskiprofiile ja -juhtimist. Samuti on oluline, et avalikustatav informatsioon põhineks usaldusväärsel hindamispõhimõtetel ja et need põhimõtted oleksid õigesti rakendatud.

Suurendasime turuosaliste ja tarbijate teavitamist

Õigusaktide väljatöötamise kõrval panustas Finantsinspeksioon 2004. aastal ka nende tutvustamisse. Viisime aasta jooksul läbi üle 13 infoseminari, mille raames tutvustasid Finantsinspeksiooni spetsialistid

⁹ Soovituslik juhend anti välja 2005. aasta jaanuaris.

туруosalistele ja avalikkusele nii Euroopa Liiduga liitumisega seoses toimuvaid muudatusi finantssektori regulatsioonides ja aruandluses kui ka meie poolt välja antud soovituslikke juhendeid. Infoseminaride materjalid on avalikud ja kättesaadavad Finantsinspektsiooni veebilehel.

Lisaks majasiseste infoseminaride korraldamisele esinesid Finantsinspektsiooni töötajad ettekannetega majavälistel turuosalistele ja tarbijatele suunatud seminaridel ja konverentsidel.

Mõeldes finantsteenuste tarbijate teadlikkuse tõstmisele, andis Finantsinspektsioon möödunud aastal välja neli temaatilist eesti- ja venekeelset trükist. Inspektsiooni infotrükistes antakse klientidele kasulikke juhiseid kahjukindlustusteenuse ostmiseks, fondi investeerimiseks ja internetipanga kasutamiseks. Lisaks eelnevale koostasime finantsteenuse tarbija õigusi käsitleva infolehe. Trükised on kättesaadavad turuosaliste kontorites ja elektrooniliselt Finantsinspektsiooni veebilehel.

3.4 JÄRELEVALVELINE TEGEVUS

3.4.1 FINANTSTURUL TEGUTSEMISE ÕIGUSTE REGULEERIMINE

Finantsinspektsiooni järelevalve alla kuuluvatel ettevõtetel tuleb enne tegevuse alustamist taotleda inspektsioonilt tegevusluba. Tegevusloaga saadakse reeglina tähtjatu õigus vastavas valdkonnas tegutsemiseks ja teenuste osutamiseks. Lisaks tegevusloale tuleb Finantsinspektsioonilt taotleda ka teisi seaduses ettenähtud lubasid.

Tegevuslubade menetlemisel teostab inspektsioon analüüsi, mille käigus hinnatakse taotleja kontserni struktuuri, finantsnäitajaid ja järelevalve teostamist kontserni üle. Oluline osa loa taotluse menetluses on taotleja võtmeisikute kvalifikatsiooni ja usaldusväärsuse hindamisel, sest isikute mittevastavus seaduse nõuetele võib olla üheks loa andmisest keeldumise aluseks.

2004. aastal väljastas Finantsinspektsioon kahel korral loa välisriigi krediidasutustele filiaali asutamiseks Eestis. Märtsis väljastasime krediidasutuse tegevusloa ASile Parekss-banka Eesti filiaal, juunis aga Vereins- und Westbank AG Tallinna filiaalile (uue nimega Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG Tallinna Filiaal). Aasta teises pooles andsime Soome kahjukindlustusandjale Fennia Mutual Insurance Company'le loa asutada filiaal Eestis.

Olulise osaluse lubasid andsime 2004. aastal välja:

- Sampo Life Insurance Company Limited'le, kes omandas olulise osaluse (100%) ASis Sampo Elukindlustus,
- ASile LHV Group, kes omandas olulise osaluse (100%) ASis Lõhmus, Haavel & Viisemann,
- Amber Trust S.C.A.'le andsime loa olulise osaluse omandamiseks (45%) Salva Kindlustuse ASis;
- SAMPO OY'le anti kaudse olulise osaluse omandamise luba ASis If Eesti Kindlustus.
- ASile Hansapank olulise osaluse (100%) omandamiseks Venemaa krediidasutuses Kvest Bank.

Täiendavaid tegevuslubasid väljastasime 2004. aastal kahele kindlustusseltsile: ASile If Eesti Kindlustus haiguskindlustus ja kohtukulude kindlustusega tegelemiseks ning Seesam Rahvusvahelise Kindlustuse Aktsiaseltsile raudtee veerevkoosseisu kindlustusega tegelemiseks.

2004. aastal andsime investeerimisfondile Sampo Baltic Asset Management AS loa filiaali avamiseks Leedu Vabariigis.

Järelevalvesubjektidel lasub seadusest tulenev kohustus koostöölastada põhikirjas tehtavad muudatused Finantsinspeksioonis. 2004. aastal koostöölastas Finantsinspeksioon kahe krediidiasutuse ja viie kindlustusandja põhikirja muudatused. Samuti koostöölastas Finantsinspeksioon Vabariigi Valitsuse määruse "Tagatisfondi põhikirja muutmise määruse eelnõu".

Kindlustusmaaklerid tegutsevad kindlustuslepingute vahendamisel kindlustusvõtja volituste alusel. 2004. aastal esindasid kindlustusmaaklerit tehingute tegemisel kindlustusvahendajate nimekirja kantud maakleri esindajad. 2004. aastal lõpetas tegevuse OÜ MAI Estonia IPB Kindlustusmaakler seoses äriühingu kindlustusvahendustegevuse lõpetamise ning likvideerimismenetluse alustamise tõttu.

Kindlustusagent esindab kindlustuslepingu sõlmimisel kindlustusandjat. Kindlustusagendiks võib olla nii juriidiline kui füüsiline isik. Kuni 2004. aasta lõpuni kanti kindlustusvahendajate nimekirja elu-kindlustuslepinguid vahendavad kindlustusagendid.

2004. aastal koostöölastas Finantsinspeksioon muudatused börsireglemendis, mis olid peaaesjalikult tingitud põhjamaade börside üleminekust ühisele kauplemissüsteemile.

Finantsinspeksioon registreeris 2004. aastal kaks uut investeerimisfondi - Trigon Teise Laine Fond ja vabatahtlik pensionifond Ühispanga Täiendav Pensionifond Aktiivne.

Tulenevalt uue investeerimisfondide seaduse jõustumisest alates 1. maist 2004 registreeris Finantsinspeksioon 35 investeerimisfondi tingimuste muudatused. Muudatuste tulemusena vastavad 11 Eesti investeerimisfondi Euroopa Liidu Majanduspiirkonnas tunnustatud investeerimisfondi (UCITS) kriteeriumitele ning nende osakuid võidakse seetõttu vabalt turustada teistes lepinguriikides.

2004. aasta detsembris väljastas Finantsinspeksioon loa investeerimisfondide Trigon Kesk- ja Ida-Euroopa Fondi ja Trigon Balti Aktsiafondi ühinemiseks. 2004. aastal viidi lõpule Äripäeva Indeksi Fondi ja Sampo USD Intressifondi likvideerimine.

Piiriülelised teenusepakkujad

Seoses Eesti ühinemisega Euroopa Liiduga hakkas Finantsinspeksioonile alates 2004. aasta maist saabuma hulgaliselt piiriüleste teenuste osutamise teateid. Oma soovist osutada piiriüleseid teenuseid teises lepinguriigis peab teenuse osutaja teavitama sellest esmalt oma riigi finantsjärelevalve asutust, kes omakorda edastab teate vastava lepinguriigi järelevalve asutusele.

Tabel 2. Finantsinspeksioonile 2004. aastal esitatud piiriüleste teenusepakkujate teadete arv.

Teenusepakkuja liik	Inspeksioonile esitatud teadete arv
Pangandusteenused	46
Investeerimisteenused	63
Kahjukindlustusteenused	83
Elukindlustusteenused	17
Kindlustusvahendusteenus	6

Lisaks lepinguriikidest tulevatele teadetele piiriüleste teenuste pakkumise kohta Eestis, informeeriti Finantsinspeksiooni kuuel korral Eestist teistesse lepinguriikidesse pakutavatest piiriülestest teenustest.

3.4.2 MONITOORING

Krediidiriski valdkond oli kõrgendatud tähelepanu all

Krediidiasutuste tegevuse ja sellega kaasnevate riskide tõhusamaks hindamiseks on Finantsinspeksioonis väljatöötatud kuine ja kvartaalne monitooringutsükl, mille eesmärgiks on määratleda pankade tegevusega kaasnevad peamised riskivaldkonnad. Finantsinspeksioon jälgib ja analüüsib pidevalt pankade seisundit meile esitatavate aruannete alusel, avalikest allikatest saadud informatsiooni põhjal, pankades kohapealsete kontrollide käigus saadud informatsiooni ning muu järelevalvelise tegevuse käigus saadud informatsiooni alusel.

2004. aasta jooksul oli inspeksiooni erilise tähelepanu all krediidiriski teema ning pankade laenutegevusega kaasnevate operatsiooniliste riskide ja krediidivaldkonnas toimivate sisemiste kontrollisüsteemide hindamine. Kohtusime korduvalt pankade riskijuhtidega, juhatuse ja nõukogu liikmetega selgitamaks olukorda turul ning hindamaks võimalikke arenguid ja probleemvaldkondi tulevikus.

Seoses krediidiasutuste laenu- ja liisingportfellide kiire kasvuga ning välisfinantseerimise osatähtsuse suurenemisega teostas Finantsinspeksioon intressiriski stress-testi, et kindlaks määrata pangandussektori avatus intressiriskile ning hinnata intressikeskkonna võimalike muutuste mõju krediidiasutuste neto-omavahenditele ja netointressituludele.

Operatsiooniliste riskide hindamise raames oli 2004. aasta suurimaks projektiks krediidiasutuste talitluspidevuse protsessi kaardistamine. Talitluspidevuse hindamisel järgisime infotehnoloogia juhtimise ja kontrolli standardis Cobit ja muudes rahvusvahelistes heades tavades toodud põhimõtteid.

Jätkasime tihedat koostööd krediidiasutuste siseaudiitoritega, mis on oluliseks eelduseks efektiivse järelevalveteostamiseks. Pankade siseaudiitoritega vahetati informatsiooni jooksva monitooringu käigus üleskerkinud probleemide osas, samuti käsitleti siseaudiitorite raportites toodud põhimõtteid.

Väärtpaberituru järelevalves oli fookus insaidtehingutel ja turu manipulatsioonil

Finantsinspeksioon teostab järelevalvet väärtpaberiturul tegutsevate isikute üle eesmärgiga tagada väärtpaberituru ausus, kõikide investorite võrdne kohtlemine ning vältida turu kuritarvitamist. Väärtpaberituru monitooring hõlmab reguleeritud väärtpaberiturul tehingute tegemise seiramist, hinna kujunemise läbipaistvust ning väärtpaberite hinda mõjutava teabe avalikustamise nõuete täitmist. Viimases osas analüüsisime emitentide finantsaruandeid, siseteabe avaldamist ja käitlemist, hindame emitendi sisereeglite olemasolu ja nende täidetavust, audiitorite tegevuse objektiivsust.

Monitooringu tulemuseks on algatatud järelevalvemenetlused, mis jagunevad insaid-, teabe avalikustamise, turuga manipuleerimise ja ülevõtmispakkumise menetlusteks.

Siseteabe alusel tehtud tehingute menetluse algatamise põhiliseks aluseks on emitentide avaldatud aruannete ja väärtpaberiturustatistika analüüsid. Lisaks kasutab Finantsinspeksioon kontrolliajendina ka ajakirjanduselt või turuosalistelt ja investoritelt saadud teavet. Kriminaalmenetlust Finantsinspeksioon ei teosta. Piisava kahtluse korral esitame avalduse politseile kriminaalmenetluse alustamise otsustamiseks.

2004. aastal jätkas Finantsinspeksioon insaidmenetluste läbiviimist. Paralleelselt menetlesime 11 emitendi väärtpaberitega siseteabe kasutamise kahtlusega kauplemisjuhtumit ning ühte siseteabe edastamise reeglite rikkumisega seotud juhtumit.

Börsil noteeritud väärtpaberi emitentidel on rahandusministri määruse ja börsi reglemendi alusel kohustus avalikustada börsi infosüsteemi kaudu regulaarselt oma finantsaruanded. Eelnimetatud ja samuti muu oluline väärtpaberihinda mõjutada võiv teave tuleb avaldada esmalt läbi börsi infosüsteemi. Finantsinspeksiooni

ülesanne on jälgida selle kohustusliku teabe avalikustamist vastavalt kehtivale seadusandlusele. 2004. aastal analüüsisime Eesti väärtpaberituru kauplemiss statistika ja emitentide poolt avalikustatud aruannete ja muu hinnatundliku teabe koosmõju. Monitooringu käigus saadud andmete analüüsi põhjal hindasime turuanomaaliate põhjuseid ja menetlesime 12 juhtumit, millest kaheksa puhul tuvastasime teabe avalikustamise reeglite rikkumise.

Tegevus, mis tekitab väärtpaberite väärtusest, hinnast, käibest või kauplemise aktiivsusest eksitava mulje, on keelatud. Manipuleerijaks võib olla nii investor kui emitent ja manipuleerimine võib toimuda nii läbi ebatavaliste tehingute kui läbi teabe avaldamise. 2004. aastal menetles Finantsinspeksioon nelja turuga manipuleerimise juhtumit.

Isik, kes saab turul kaubeldavas väärtpaberi emitendis valitseva mõju, on kohustatud tegema ülevõtmispakkumise emitendi kõikidele aktsionäridele. Teisel juhul võib teha vabatahtliku ülevõtmispakkumise ilma emitendis valitsevat mõju omamata. Mõlemal juhul tuleb ülevõtmispakkumine kooskõlastada Finantsinspeksiooniga. Valitseva mõju olukord emitendis võib tekkida ka seoses kahe või rohkema isiku kooskõlastatult käitumise tulemusena, mistõttu tuleb Finantsinspeksioonil hinnata ülevõtmispakkumise kohustuse olemasolu või puudumise kontrollimiseks muuhulgas emitendi aktsionäride struktuuri. 2004. aastal menetles Finantsinspeksioon kahte ülevõtmispakkumist.

Fondide aruandlus muudeti täpsemaks

Investeeringu- ja pensionifondide tegevuse monitooringus keskendus Finantsinspeksioon peamiselt investeeringupiirangute ja puhasväärtuse arvutamise kontrollimisele. Monitooringu tõhustamiseks kehtestati 2004. aastal fondidele uus investeeringute aruanne, mis võimaldab saada täpsema ja terviklikuma ülevaate fondide arvel tehtud investeeringutest. Aruannete esitamise ja kogumise süsteem automatiseeriti, mis omakorda on loonud aluse efektiivsema järelevalve teostamiseks. Kogutud aruannete põhjal alustas Finantsinspeksioon 2004. aastal turu läbipaistvuse tagamiseks põhjalikuma fondisektori koondstatistika avaldamist.

Viisime kõikides fondivalitsejates läbi kontrolli, mis puudutas fondivalitsejate tegevuse hindamist, vältimaks investeerimisfondide osakutega tehtavate tehingute korral tehingute ajastamist ja hilinevad kauplemist. Kontrolli tulemusena hinnati fondivalitsejate tegevus selliste tehingute vältimiseks piisavaks.

Investeeringusühingutele kehtestati usaldatavusnormatiivid

2004. aastal kehtestati investeeringusühingutele usaldatavusnormatiivide aruandlus ja sellega seoses paranes investeeringusühingute finantsseisundi monitooringu kvaliteet. Vajaliku regulatsiooni kehtestamisega astuti oluline samm pankade ja investeeringusühingute kapitalijärelevalve võrreldavuse suunas. Usaldatavusnormatiivide, sh kapitaliadekvaatsuse, neto-omavahendite miinimummäära, valuutaposisioonide piirmäära ning riskikontsentratsiooni piirmäära, raporteerimine Finantsinspeksioonile toimub sõltuvalt ettevõttele väljastatud tegevusloast soolo baasil igakuiselt või kvartaalselt. Konsolideeritud baasil esitatakse aruandeid kord poolaastas. Normatiive peavad tegevusluba omavad investeeringusühingud jälgima ja täitma pidevalt, sõltumata aruandluse sagedusest.

Nimetatud aruandluse rakendamisega viidi lõpule investeeringusühingute ja krediitiasutuste regulaarse järelevalvelise aruandluse ühtlustamine, millega tagatakse nende ettevõtete võrdne monitoorimine.

Kindlustussektori järelevalves oli põhitähelepanu suunatud klientide piisavale teavitamisele

Kindlustusseltsid esitavad Finantsinspeksioonile regulaarselt majandus- ja äritegevusaruandeid. Kvartali- ja aastaaruannete põhjal koostatakse kindlustusturu ülevaateid ning analüüsitakse kindlustusandjate kindlustustehnilisi näitajaid ja majanduslikke finantsnäitajaid. Lisaks kontrollib inspeksioon kindlustusandjaid

kohapeal, kohtutakse nende esindajatega ja tehakse koostööd järelevalvesubjektide audiitoritega. Alates 2004. aastast toimuvad korrapärased kohtumised kindlustusseltside juhtkondadega.

2004. aasta jooksul andis Finantsinspeksioon hinnanguid kindlustusandjate toodetele, analüüsis kindlustusandjate äriplaane, kindlustuslepingute tingimusi ja liikluskindlustuse tariifide metoodikat. Liikluskindlustuse tariifide puhul analüüsiti Euroopa Liiduga liitumise kuupäeva sisaldavate poliiside liitumisjärgse tariifi põhjendatust. Erilist tähelepanu pöörasime 2004. aastal kindlustusvõtja piisavale teavitamisele kindlustuslepingu sisust.

Kindlustusturu läbipaistvuse suurendamiseks koostas Finantsinspeksioon laiemale avalikkusele mõeldud Kindlustuse aastaraamatu 2003.

Kindlustusvahendajate reguleeritus paranes

Kindlustusvahenduse järelevalve eesmärgiks on tagada, et vahendusteenust pakkuvad isikud omaksid selleks vastavaid teadmisi ja laitmatut reputatsiooni ning annaks kindlustusvõtjale kindlustuslepingu sõlmimisel piisavat ja objektiivset informatsiooni.

2004. aastal jälgisime kõikide kindlustusmaaklerite ning juhtivate kindlustusagentuuride tegevust ning analüüsisime kindlustusvahendustegevuse turul tekkinud õigusliku arbitraaži ilminguid. Analüüsi tulemusel tegime ettepanekuid kindlustustegevuse seaduse muudatusteks.

3.4.3 KOHAPEALNE KONTROLL

Kohapealse kontrolli kui järelevalvemeetodi funktsiooniks on aidata välja selgitada, kas turuosaliste riskide määratlemise ja haldamise süsteemid on piisavad ja kas nad toetavad finantssüsteemi stabiilset arengut ja kaitsevad klientide huve. Kohapealsel kontrollil ei piirduta ainult regulatiivaktide järgimise kontrolliga, vaid hinnatakse ka järelevalvesubjekti üldist riskistrateegiat. Kohapealne kontroll annab ülevaate sisemiste kontrollisüsteemide piisavusest, strateegiate ja poliitikate paikapidavusest, samuti esitatavate aruannete õigsusest ja kvaliteedist.

Pankade puhul oli erilise tähelepanu all krediitdiasutuste laenutegevusega kaasnevate riskivaldkondade hindamine. 2004. aastal viidi kohapealseid kontrole läbi kolmes krediitdiasutuses. Kontrollisime kõiki olulisemaid riskivaldkondi ning enim pöörasime tähelepanu:

- krediidiriski ja laenutegevusega kaasnevate operatsiooniliste riskide ning krediidivaldkonnas toimivate sisemiste kontrollisüsteemide hindamisele;
- likviidsusrisi juhtimisele, eesmärgiga hinnata likviidsete vahendite ja jooksvate kohustuste vahetorda ning sisemiste regulatsioonide piisavust;
- siseauditi funktsioonile ning selle efektiivsusele erinevate tegevusvaldkondade ja sisemiste kontrollisüsteemide hindamisel;
- rahapesu tõkestamise meetmete hindamisele.

Võttes arvesse e-panganduse kiiret arengut ja infotehnoloogia valdkonna olulisust, teostati kohapealseid visiite krediitdiasutustesse ka infotehnoloogia turvalisuse ja e-pangandusega kaasnevate riskide hindamiseks.

Emitentides teostab Finantsinspeksiooni kohapealseid kontrole juhul, kui tekib oluline kahtlus, et emitendi poolt avaldatud aruanne või muu oluline hinnatundlik teave ei vasta tegelikkusele. Lisaks kontrollitakse siseteabe hoidmist ning avalikustamist reguleerivate sisereeglite olemasolu ja toimimist. 2004. aastal teostati kohapealseid kontrole kahes emitendis.

Kindlustusvahendajate kohapealse kontrolli eesmärgiks on hinnata kindlustusmaaklerite tegevuse

vastavust kindlustustegevuse seaduses sätestatud nõuetele ning veenduda kindlustusvõtjate huvide kaitstes. Möödunud aastal kontrollis Finantsinspeksioon kohapeal kahe kindlustusmaakleri tegevust. Kohapealse kontrolli käigus avastatud puudustele tähelepanu juhtimise tulemusena muutus läbipaistvamaks kindlustusmaaklerite asjaajamine ning kindlustusvahendustegevuse korraldus.

Investeeringis- ja pensionifondide kontrollimisel keskendusime 2004. aastal eelkõige alates 1. maist 2004 kehtima hakanud investeeringufondide seaduse rakendamisele. Järelevalvetegevus puudutas seejuures kõikide fondide dokumentatsiooni vastavuse kontrollimist uuele seadusele.

Kohapealne kontroll viidi läbi ühes fondivalitsejas. Kontrolli käigus pöörati enim tähelepanu järgmistele valdkondadele:

- investeeringis- ja pensionifondide varade hindamisele ja fondi puhasväärtuse arvestamise õigsuse kontrolli;
- investeeringuspiirangute järgimine fondi varade investeerimisel;
- fondi arvel kaetavate kulude vastavus seadusega ning fondi tingimustega kehtestatud nõuetele;
- fondivalitseja sisemine töökorraldus ja sisereeglite piisavus.

Kohapealseid kontrolle viidi läbi ka kolmes investeeringusühingus. Need hõlmasid konkreetsete ühingute tegevuse eripärast tulenevaid spetsiifilisi riske.

Kontrolliti:

- kliendivarade hoidmist ja kasutamist;
- konsolideeritud aruandlust ja riskijuhtimist;
- konsolideeritud baasil toimivate sisekontrollisüsteemide olemasolu ning portfelli haldusklientide lepingute järgimist investeeringusühingute poolt.

Investeeringusühingute puhul alustati kogu sektorit katva usaldusnormatiivide täitmise ja arvutamise õigsuse kontrolli hõlmavate kohapealsete kontrollidega.

Kindlustusseltsides viidi 2004. aastal kohapealseid kontrolle läbi viies, neist kahes teostati kindlustustegevuse kontroll. Neljas kindlustusseltsis tutvusime infotehnoloogia protsesside korraldusega ja hindasime meetmeid, mida on rakendatud infosüsteemide turvalisuse tagamiseks.

Kindlustustegevuse kontroll hõlmas järgmisi valdkondi:

- kindlustustehniliste eraldiste arvutamispõhimõtete õigsuse hindamine;
- investeerimistegevus, sealhulgas investeerimispiirangute järgimine;
- investeerimiskõrvaldus elukindlustuslepingu kohta koostatud Finantsinspeksiooni juhendi rakendamine;
- elukindlustusvõtjatele kindlustuslepingujärgse lisakasumi arvestamine ja jaotamise põhimõtted;
- sisekontrolli süsteemi toimimine;
- teenuste ostmise kolmandatelt isikutelt;
- rahapesu tõkestamise meetmete rakendamine.

Alates 2004. aastast edastas Finantsinspeksioon välisriikide finantsjärelevalvetega sõlmitud koostöölepingute alusel teavet kohapealsest kontrollist ka seltsi emaettevõtja päritoluriigi finantsjärelevalvele.

3.4.4 ÕIGUSPÄRASE TEGEVUSE TAGAMINE

Finantsturgu reguleerivate õigusnormide rikkumist uuritakse kas haldus-, väärteo- ja/või kriminaalmenetluse raames. Finantsinspeksioon teostab peamiselt haldusmenetlusi, mille eesmärgiks on leida faktilist kinnitust esmasele kahtlusele õigusnormide võimaliku rikkumise kohta. Selle menetluse käigus tehakse kindlaks, kas konkreetse juhtumi puhul on alust väärteomenetluse alustamiseks või kriminaalmenetluse alustamise taotlemiseks. Väärteomenetlus saab alustada ka haldusmenetlust läbimata. Väiksemate karistustega süüteoasjades saab rahalise karistuse otsustada Finantsinspeksioon. Kriminaalmenetlusi teostavad politsei ja prokuratuur, kellele Finantsinspeksioon vajadusel sellekohase avalduse teeb.

Kaebuste arv kasvas

2004. aastal esitati Finantsinspeksioonile turuosaliste tegevuse peale rohkem avaldusi ja kaebusi kui 2003. aastal. Kui 2003. aastal esitati inspeksioonile 46 avaldust ja kaebust, siis 2004. aastal oli see arv 58.

Tabel 3. Kaebuste dünaamika finantssektoris 2000. - 2004. aastal.

	2000	2001	2002	2003	2004
Pangad	-	-	26	12	16
Kindlustussektor	232	86	49	29	41
Muud				5	1
Kokku	-	-	78	46	58

2004. aastal esitatud avaldustest ja kaebustest 41 olid seotud kindlustussektori ja kindlustusandjate ning kindlustusvahendajate tegevusega, 16 puudutas krediitdiasutuste tegevust. Üks avaldus oli seotud väärtpaberituru seadusest tulenevate regulatsioonide kohaldamisega. Kui 2003. aastal elukindlustuse kindlustusandjate tegevuse kohta avaldusi ja kaebusi ei esitatud, siis 2004. aastal esitati Finantsinspeksioonile kuus avaldust elukindlustuse kindlustusandjate tegevuse kohta, kahjukindlustuse kindlustusandjate tegevuse kohta esitati 35 avaldust. Kindlustusandjate tegevuse peale esitatud avaldused tulenesid eelkõige lepingu poolte erimeelsustest kindlustushüvitise suuruse osas, kuid puudutasid ka kindlustuslepingu tingimuste tõlgendamist, lepingu kehtivust kindlustusportfelli üleandmisel teisele kindlustusandjale, kindlustuslepingu ennetähtaegse ülesütlemise õigust ja sellega kaasnevaid õiguslikke tagajärgi, tariifikujundamise põhimõtteid ning kahjukäsitluse käigus kogutud tõendite tutvustamise kohustuse ulatust selleks õigustatud isikutele. Domineerivateks kindlustusliikideks olid vabatahtlik sõidukikindlustus (liikluskindlustuse vaidluseid käsitleti kindlustuse vahekohtus) ning varakindlustus (kodukindlustus ja ettevõtete vara).

Tabel 4. Kindlustussektori ettevõtete kohta esitatud avalduste ja kaebuste arv 2004. aastal.

Ettevõte	Avalduste ja kaebuste arv
AS If Eesti Kindlustus	11
ERGO Kindlustuse AS	6
Seesam Rahvusvahelise Kindlustuse AS	5
Salva Kindlustuse AS	4
Liikluskindlustuse Fond	3
Nordicum Kindlustuse AS	2
ERGO Elukindlustuse AS	2
Ühispanga Elukindlustuse AS	2
Seesam Elukindlustuse AS	2
Sampo Elukindlustuse AS	1
Inges Kindlustuse AS	1
Kindlustusvahendajate tegevus	2

Kindlustusandjate tegevuse peale esitatud avalduste ja kaebuste arv vastab ligilähedaselt nende turuosa proportsioonidele.

Krediidiasutuste tegevuse kohta esitatud avaldused ja kaebused jagunesid valdkonniti ühtlasemalt. Enim erimeelsusi tekitanud valdkonnaks oli arvelduslepingu täitmine ja maksekäsundid. Avaldused käsitlesid veel pankroti- ning täitemenetlusega seonduvaid probleeme, laenulepingute täitmist, pangasaladust, raha siirdamisega seonduvaid probleeme, pankade teenustasude suuruse muutmist, panga klientide kandmist maksehäiretega isikute registrisse.

Tabel 5. Pangandussektori ettevõtete peale esitatud avalduste ja kaebuste arv 2004. aastal.

Ettevõtte	Avalduste ja kaebuste arv
AS Hansapank	8
AS Eesti Ühispank	5
AS Eesti Krediidipank	2
Pankrotistunud krediitiasutustega seonduv	2

Ettekirjutuste, hoiatuste ja rahatrahvide hulk vähenes

Finantsinspektsioonil on õigus teha turuosalisele ettekirjutus, kui järelvalve tulemusel on avastatud õigusaktide rikkumisi või kui nende rikkumist on vaja ära hoida. Finantsinspektsioon võib ettekirjutusi teha ka juhul, kui see on vajalik klientide huvide kaitseks või finantssektori läbipaistvuse tagamiseks. 2004. aastal koostas Finantsinspektsioon neli kohustuslikku ettekirjutust ja ühe väärteprotokolli ning määras rahatrahvi.

Ettekirjutused esitati:

- kliendivarade kasutamise ja kliendilepingute üldtingimuste muutmise kohta;
- kohustuslikus pensionifondis kohustusliku osaluse vähenemisega alla seaduses sätestatud piirmäära;
- investeerimisplaane puudutava teabe avaldamise kohta meedias;
- erikontrolli avalikustamise kohta.

Väärteprotokoll koostati ja rahatrahv määrati kindlustustegevuse seadusest tuleneva konfidentsiaalsuskohustuse rikkumise eest.

2004. aastal koostasime ettekirjutuse fondivalitsejale, millega kohustasime omandama pensionifondi osakuid ulatuses, mis on vajalik investeerimisfondide seaduses sätestatud nõude jätkusuutlikuks täitmiseks. Investeerimisfondide seaduse alusel on fondivalitsejale kehtestatud kohustus omada seaduses sätestatud ulatuses osakuid tema poolt valitsetavates kohustuslikes pensionifondides eesmärgiga tagada pensionifondi osakuomanike huvide kaitse.

Investeerimisühingule tegime ettekirjutuse kohustusega viia siseregulatsioonid vastavusse väärtepaberituruseaduses sätestatud nõuetega.

2004. aastal koostasime kaks ettekirjutust emitendi puudutava asjaolu kohta. Ettekirjutus puudutas asjaolu, kus avaldatud informatsioon lähitulevikus tehtavate tehingute kohta ei olnud börsi kaudu avalikustatud. Vastavalt seadusele kuulub nii investeerimispoliitika kui ka muu majandustegevust puudutav informatsioon avalikustamisele börsi kaudu. Samuti tegime ettekirjutuse avalikustada erikontrolli aruanne ja esitada see ASile Tallinna Börs.

Väärtepusid menetlesime isikute suhtes seoses haldusmenetluse seaduse sätestatud nõuete rikkumisega, mille kohaselt jätsid isikud täiendamata kindlustusvahendajate nimekirja kandmise avalduse. Ettekirjutusega määrasime kindlustustegevuse seaduse alusel rahatrahvi.

Kriminaalmenetluse alustamiseks esitasime avalduse Keskkriminaalpolitsei majanduskuritegude osakonnale ühes emitendis siseteabe lekkimise ja -edastamise osas. Esitasime avalduse ka võimaliku süüteo kohta, kus tegeleti keelatud tegevusega.

Turujärelevalvega seondult alustas Finantsinspeksioon 2004. aastal 69 menetlust. Sealhulgas väärtpaberiturul toimunud rikkumiste menetlemiseks 11 insaider, neli avaliku pakkumise registreerimise, kolm investorite võrdse kohtlemise, 24 kindlustusvahendajate nimekirja kandmise, neli manipulatsiooni, 12 teabe avaldamise, kaks ülevõtmispakkumise ja seitse muu regulatsiooni rikkumise kaast.

Kokku teostati turujärelevalves 2004. aasta jooksul 65 haldus- ja neli väärteomenetlust ning esitati üks avaldus politseile kriminaalmenetluse alustamiseks.

Tabel 6. Turujärelevalvega seonduvate juhtumite menetluste arv 2004. aastal.

Juhtumi liik	Juhtumite arv 2004
Siseteabe alusel kauplemine	11
Turumanipulatsioon	4
Ülevõtmispakkumine	2
Teabe avaldamine	12
Investorite võrdne kohtlemine	3
Avalike pakkumiste registreerimine	4
Kindlustusvahendajate nimekirja kandmine	24
Kohapealsed kontrollid	2
Muu regulatsiooni rikkumine	7
Kokku	69

Uusi pankrotiavaldusi ei esitatud

Finantsinspeksioonil on õigus esitada kohtule pankrotiavaldus järelevalvesubjekti suhtes ja teha ettepanek pankrotihalduri määramiseks. 2004. aastal uusi pankrotiavaldusi ei esitatud.

2004. aastal jätkus ASi EVEA Pank ja ASi Eesti Maapank pankrotimenetlused. ASi ERA Pank pankrotimenetluses jättis eelmise aasta juulis Tartu maakohus määrusega kinnitamata pankrotihaldurite esitatud lõpparuande. Täiendatud aruande ja haldurite tasu kinnitas kohus 2004. aasta novembris, mille peale esitasid võlgniku esindaja ja võlausaldaja erikaebused Tartu ringkonnakohtule. Kohus jättis erikaebused rahuldamata.

2004. aastal jätkus pankrotimenetlus ASi ASA Kindlustus suhtes, samuti Kindlustusaktsiaselts Polaris-Elu ja Kindlustusaktsiaselts Polaris-Vara suhtes. 2004. aastal lõppes ASi Ühiskindlustus pankrotimenetlus.

3.5 RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

3.5.1 KOOSTÖÖ VÄLISRIIKIDE JÄRELEVALVEASUTUSTEGA

Alates 1. maist 2004 avanes Eesti finantsturg teistele Euroopa Liidu liikmesriikide teenusepakkujatele, samuti suurenesid Euroopa Liidu finantsgruppide grupiettevõtjate vahelise koostöö tõhustamise võimalused. 2004. aastal alustasime välisriikide järelevalveasutustega Euroopa Liidu seadusandluse nõuetele vastavat piiriüleste teenuste alast teabevahetust ning arendasime edasi teiste finantsjärelevalvetega sõlmitud koostöömemorandumitest lähtuvat tegevust. Tähelepanu keskmes oli koostöö Eesti finantsettevõtete emaettevõtete päritoluriikide finantsjärelevalvete asutustega.

Koostöös Rootsi finantsjärelevalvega viidi läbi Eestis asuva Rootsi tütarpanga kohapealne kontroll, samuti osaleti Rootsi finantsjärelevalve poolt korraldatud seminaril, kus arutati Eesti, Läti, Leedu ja Rootsi järelevalve esindajate osavõtul piiriüleste pangagruppide üle järelevalve teostamisega seonduvaid küsimusi ning *Base/ 2* rakendamisega seonduvat. Koostöö Rootsi, Soome, Läti ja Leedu finantsjärelevalve asutustega on muutunud üha tihedamaks ja sisukamaks.

Möödunud aastal pidasime mitmeid kohtumisi Soome finantsjärelevalve (RATA)¹⁰ esindajatega. Kohtumise käigus arutati ka piiriüleste finantsgruppide järelevalvega seonduvaid teemasid. Lisaks oli kõne all Aktsiaturu Monitooringu Süsteemi I etapi (ATMOS¹¹) ja Soome finantsjärelevalve loodava tehinguraporteerimise süsteemi (AKVA¹²) võimaliku üheaegse väljatöötamise osas.

Aasta lõpus osalesid Finantsinspektsiooni esindajad Euroopa Liidu finantsjärelevalvete kohtumisel, mille eesmärgiks oli ühtlustada koostööpõhimõtteid kolmandate riikidega, sealhulgas Venemaaga.

Emitente puudutava informatsiooni jagamise osas tehti tihedat koostööd Läti finantsjärelevalvega.

Fondisektori järelevalve arendamise eesmärgil toimus Londonis kohtumine Suurbritannia järelevalve (FSA¹³) esindajatega. Peamiselt tutvuti FSA kohapealse kontrolli meetodika, fondide prospektide kontrollimise ning tarbijakaitsealase tegevusega.

2004. aastal käivitus aktiivne suhtlemine välisriikide järelevalvetega Euroopa Kindlustus- ja pensionijärelevalvete komitee (CEIOPS¹⁴) töögruppide raames, kusjuures *Solvency 2* tööühma ülesandel külastas Finantsinspektsiooni esindaja Suurbritannia finantsjärelevalvet kaardistamaks kindlustusriskide hindamise põhimõtteid.

Tabel 7. Välisriikide järelevalveasutustega sõlmitud koostöölepingud.

Riigid, kellega Finantsinspektsioon on sõlminud koostöökokkuleppe	Lepingu sõlmimise aasta ja järelevalve valdkond
Saksamaa	2002 panga- ja investeerimisühingute järelevalve
	2002 kindlustusjärelevalve
Taani	2002 finantsjärelevalve
Leedu	2001 pangajärelevalve
	2003 kindlustusjärelevalve
Läti	2000 pangajärelevalve
Rootsi	1999 väärtpaberijärelevalve
	2003 pangajärelevalve
Soome	1995 pangajärelevalve (uuendatud 2000)
	2001 kindlustusjärelevalve
	2002 väärtpaberijärelevalve
Balti koostööleping (Eesti – Läti – Leedu)	1997 väärtpaberijärelevalve
	1998 kindlustusjärelevalve (uuendatud 2003)

¹⁰ RATA – Rahoitustarkustus.

¹¹ ATMOS – Aktsiaturu Monitooringu Süsteemi I etapp.

¹² AKVA – Arvopaperikaupan Valvontajärjestelmä; Soome Finantsjärelevalve loodav tehinguraporteerimise süsteem.

¹³ FSA – Financial Services Authority.

¹⁴ CEIOPS – The Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors.

3.5.2 KOOSTÖÖ RAHVUSVAHELISTE ORGANISATSIOONIDE JA EUROOPA LIIDU KOMITEEDEGA

Et järelevalvelise praktika ühtlustamine on üks Finantsinspektsiooni prioriteete, siis oli rahvusvahelise koostöö rõhuasetus 2004. aastal suunatud süvendatud tegevusele Euroopa Liidu järelevalveasutuste komiteede töögruppides (nn *Level 3*). Osalesime sellistes *Level 3* töögruppide töös, kus meie turu vajadused ja meie suutlikkus on kõige suuremad. Enim panustasime töösse praktilise järelevalvelise koostöö ja infovahetusega seotud töögruppides (CESR-Pol; Groupe de Contact jt), finantsaruandlusega seotud töögruppides (EGAA; CESR-Fin jt) ning *Basel 2* ja *Solvency 2* rakendamisega seotud töögruppides. Keskendusime kõige olulisemale ja seetõttu teistes Euroopa Nõukogu ja Euroopa Komisjoni komiteedes ja töögruppides ning muude rahvusvaheliste järelevalveliste organisatsioonide töös Finantsinspektsioon möödunud aastal aktiivselt ei osalenud.

Tabel 8. Finantsinspektsiooni esindatus rahvusvahelistes töögruppides ja komiteedes 2004. aastal.

	Organisatsioon või töörühm, kus Finantsinspektsioon on esindatud
Euroopa Liidu järelevalveasutuste komiteede töögrupid	Committee of European Securities Regulators (CESR)
	CESR alamtöörühm CESR-Fin
	CESR alamtöörühm CESR-Pol
	CESR-Fin alamtöörühm <i>Subcommittee International Standards Endorsement</i>
	CESR-Fin alamtöörühm <i>Subcommittee on Enforcement</i>
	CESR <i>Transparency Expert Group</i>
	ISD <i>Expert Group Cooperation & Enforcement</i>
	ISD <i>Expert Group on Intermediaries</i>
	ISD <i>Steering Group</i>
	Committee of European Insurance and Occupational Pension Supervisors (CEIOPS)
	CEIOPS töögrupi <i>Solvency 2</i> töörühmad
	CEIOPS töögrupi <i>Pension Funds Working Group</i>
	Committee of European Banking Supervisors (CEBS)
	<i>Groupe de Contact</i>
Euroopa Keskpankade süsteemi komiteed	<i>EU Common Reporting Group</i>
	<i>CEBS Expert Group on Accounting and Auditing (EGAA)</i>
	<i>Expert Group on the Risk Based Capital Directive</i>
	Banking Supervisory Committee (BSC)
Muud rahvusvahelised organisatsioonid	<i>Working Group on Developments in Banking (WGDB)</i>
	<i>Working Group on Macroprudential Analysis (WGMA)</i>
	International Association of Insurance Supervisors (IAIS)
	International Organization of Securities Commissions (IOSCO)
	Bank for International Settlements (BIS)
	BIS – Kesk ja Ida Euroopa regionaalgrupp BSCEE

Kõige enam teeb Finantsinspektsioon *Level 3* töögruppide tasandil tööd Euroopa Väärtpaberituru Järelevalveasutuste Komitee (CESR¹⁵) raames. Selle institutsiooni ülesandeks on nõustada Euroopa Komisjoni Euroopa väärtpaberiturgu reguleerivate õigusaktide väljatöötamisel ning kindlustada vastavate seaduste kooskõla ja kiire rakendamine liikmesriikides. Seoses Euroopa Liidu liikmeks saamisega sai Finantsinspektsioon 2004. aastal CESRi täisliikmeks ning osalesime regulaarselt CESRi alamtöögruppide

¹⁵ CESR – The Committee of European Securities Regulators.

ja ekspertgruppide töös. Möödunud aasta 23. märtsil nimetati Finantsinspeksiooni juhatuse esimees CESRi juurde loodud läbipaistvusdirektiivi kohaldamiseks moodustatud töögrupi juhiks. Töögruppi kuulub ka teine juhatuse liige. 2004. aastal toimus neli töögrupi ja 14 alamtöörühmade koosolekut. 30. – 31. augustil peeti töögrupi koosolek Tallinnas.

Peale 1. maid 2004 saime Euroopa kindlustus- ja pensionijärelevalvete komitee (CEIOPS¹⁶) täisliikmeks. CEIOPS on institutsioon, mille ülesandeks on nõustada Euroopa Komisjoni Euroopa kindlustusturgu reguleerivate õigusaktide väljatöötamisel ning kindlustada vastavate seaduste kooskõla ja kiire rakendamine liikmesriikides. 2004. aastal osalesime aktiivselt CEIOPSi plenaaristungite ja Level 3 komiteede töös.

Alates 1999. aastast on Finantsinspeksioon rahvusvahelise kindlustusjärelvalvete assotsiatsiooni (IAIS¹⁷) täisliige. Esitasime Eesti seisukohad IAISi kindlustus- ja edasikindlustusandjate investeerimiskriteeriumide standardile. Osalesime kindlustust ja pensionikindlustust Balti riikides käsitleval OECD¹⁸ ekspertide töökohtumisel.

Osalesime aktiivselt ka Euroopa pangajärelevalvete komitee (CEBS¹⁹) töögruppide töös, mille eesmärgiks on tagada uue kapitali adekvaatsuse raamistiku (*Basel 2/Cad 3*) võimalikult ühetaoline rakendamine ja tõlgendamine Euroopa Liidu liikmesriikides.

Juhatuse esimees esines ettekandega kõrgetasemelisel finantsteenuste tegevuskava (FSAP²⁰) konverentsil Brüsselis ja juhtis paneeldiskussiooni CESR konverentsil Pariisis. Samuti nimetati juhatuse esimees 15-liikmelise Euroopa Ühingujuhtimise Foorumi²¹ liikmeks, mille eesmärgiks on nõustada Euroopa Komisjoni hea ühingujuhtumise tava küsimustes. Juhatuse liige esines väärtpaberijärelevalve asutuste rahvusvahelise koostöö kitsaskohtadest CESR-Pol seminaril Budapestis.

2004. aastal kiitis Finantsinspeksiooni juhatus heaks Euroopa Liidu keskpankade ja järelevalveasutuste vahel sõlmitud multilateraalsed koostöömemorandumid kriisijuhtimise ning arvestussüsteemide järelevalve vallas.

29. ja 30. juunil 2004 toimus Tallinnas Finantsinspeksiooni siseaudiitori eestvedamisel ning koostöös *East-West Management Institute/PSF Programme* ja USA Suursaatkonnaga siseaudiitorite rahvusvahelise seminar. Üritus oli teadaolevalt esimene omataoline USA ja Euroopa Liidu riikide finantsjärelvalve asutuste siseaudiitorite jaoks.

Juhatuse liige esines ettekandega turul kaubeldavate väärtpaberite emitentide raamatupidamise õigsuse järelevalvest Tallinna Börs ja *East-West Management Institute/PSF Programme* poolt 2004. aasta oktoobris korraldatud seminaril Balti riikide avalikele emitentidele.

Aktiivne koostöö rahapesu tõkestamise vallas

2004. aasta mais toimus Euroopa Nõukogu rahapesu tõkestamise meetmeid hindava ekspertkomitee MONEYVAL²² poolt Eestis 2002. aasta novembris läbiviidud teise rahapesu tõkestamise meetmeid kajastava raporti kaitsmine. Raportis tõsteti esile Eesti krediidi- ja finantseerimisasutuste poolt rakendatud kõrged hoolsusnõuded klientide ja nende finantstehingute tundmisel. Samas märgiti rahapesuga seotud kuritegude vähest uurimist politsei poolt ning puudulikkust järelevalvet rahasiirdamise ja -vahetamise teenust pakkuvate institutsioonide üle²³. Raportis toodud seisukohtade ettevalmistamine ja nende kaitsmine MONEYVALis toimus Finantsinspeksioon juhtimisel koostöös rahapesu andmebürooga.

2004. aasta teises pooles algas arutelu Euroopa Liidu Komisjoni esitatud uue (kolmanda) rahapesu tõkestamise direktiivi²⁴ projekti üle. Finantsinspeksioon koostöös rahandus- ja siseministeeriumiga on olnud otseselt seotud direktiivi projekti aruteluga ning Eesti poolsete seisukohtade kujundamise ja kaitsmisega Euroopa Komisjoni vastavates töögruppides.

¹⁶ CEIOPS – The Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors.

¹⁷ IAIS – International Association of Insurance Supervisors.

¹⁸ OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development.

¹⁹ CEBS – Committee of European Banking Supervisors

²⁰ FSAP – Financial Services Action Plan.

²¹ European Corporate Governance Forum.

²² The Select Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures.

²³ Nende järelevalve ei kuulu Finantsinspeksiooni pädevusse.

²⁴ Directive of The European Parliament and of The Council on the prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering and terrorist financing.

4. FINANTSINSPEKTSIOONI 2004. AASTA TULUDE – KULUDE ARUANNE

Tabel 9. Finantsinspektsiooni 2003. ja 2004. aasta tulude – kulude aruanne.

tuhandetes kroonides

	Kirje	2004	2003
Tulud			
Järelevalvetasud	1	39 176	42 824
Intressitulu	2	468	0
Tulud kokku		39 644	42 824
Kulud			
Personalikulu			
Palk, sh maksud	3	22 326	22 021
Tagatised ja soodustused	4	182	172
Nõukogu tasud	5	397	306
Personalikulu kokku		22 905	22 499
Majanduskulu			
Koolitus	6	1 339	1 304
Töölähetus	7	1 620	1 222
Liikmemaksud	8	895	327
Bürookulu	9	1 552	1 610
Majanduskulu kokku		5 406	4 463
Teenuste hankekulu			
Õigusabi ja konsultatsioonid	10	135	171
Trükiste kulu	11	267	102
Teabeagentuurid	12	481	191
Personalitöö	13	349	272
Audiitorkontroll	14	40	80
Eesti Panga'lt ostetavad teenused	15	7 956	4 520
Teenuste hankekulu kokku		9 228	5 336
Majanduskulu ja teenuste hankekulu kokku		14 634	9 799
Kulud kokku		37 539	32 298
Tegevustulem	16	2 105	10 526

4.2 SELGITUSED 2004. AASTA TULUDE – KULUDE ARUANDELE

TULUDE-KULUDE AASTAARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Finantsinspektsiooni tulude-kulude aruande koostamisel on lähtutud Finantsinspektsiooni seadusest ja rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetest, kuivõrd need on Finantsinspektsioonile rakendatavad ja kohaldatavad.

Vastavalt kehtivale seadusandlusele ei maksa Finantsinspektsioon tulumaksu ega muid majandustegevusega seotud makse riigieelarvesse, välja arvatud füüsiliste isikutega seotud maksud.

Finantsinspektsioonil ei ole käimasolevaid kohtuvaidlusi.

TULUD JA KULUD

Finantsinspektsiooni tulud ja kulud on kajastatud arvestusperioodi jooksul tekkepõhiselt, sõltumata raha laekumisest või tasumisest.

Majandustehingud on kirjendatud soetusmaksumuse printsiibi alusel nende toimumise momendil.

Tulude-kulude aruanne on koostatud tuhandetes kroonides, kui ei ole eraldi viidatud mõnele teisele mõõtühikule.

Finantsinspektsiooni tulude-kulude aruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmneseid ajavahemikul 31. detsember 2004 kuni juhatuse poolt aruande allakirjutamise päevani.

KIRJE 1 - JÄRELEVALVETASUD

Finantsinspektsiooni finantseerimise põhimõtted on sätestatud Finantsinspektsiooni seadusega.

Järelevalvetasu koosneb kahest komponendist:

- 1) kapitaliosast, milleks on summa, mis võrdub ühe protsendiga järelevalvesubjekti minimaalsest (neto)omavahendite, omakapitali või aktsiakapitali summast;
- 2) mahuosast, milleks on summa, mis võrdub rahandusministri poolt Finantsinspektsiooni nõukogu ettepanekul kehtestatud protsendiga järelevalvesubjekti varast, kindlustusmaksete kogusummast, arvestusvarast või komisjonitasude kogusummast.

Järelevalvetasu mahuosa määrade kehtestamisel erinevatele järelevalvesubjektide gruppidele arvestatakse nende tegevuse mahtusid ja kasumlikkust. Järelevalvetasu mahuosa määrad vähenesid 2004. aastal kõigil järelevalvesubjektidel.

50% järelevalvetasu kapitaliosast ja mahuosa ettemakse tasutakse Finantsinspektsioonile eelarveaastale eelneva aasta 31. detsembriks. 50% kapitaliosast tasutakse eelarveaasta 30. juuniks. Mahuosa lõppmakse tasutakse 1. septembriks.

Finantsinspektsioonile tasutud järelevalvetasu 2003 ettemaksed 2004. aasta eest, kapitaliosa teine osamakse, mahuosa lõppmakse ja nelja uue järelevalvesubjekti järelevalvetasud moodustasid 39 176 tuhat krooni.

Tabel 10. Järelevalvetasu jagunemine järelevalvesubjektide gruppide lõikes, 2003 – 2004.

tuhandetes kroonides

	Makstud järelevalvetasud 2004	Osatähtsus %	Makstud järelevalvetasud 2003	Osatähtsus %
Krediidiasutused	25 587	65,3%	27 715	64,7%
Kahjukindlustusandjad	4 804	12,3%	5 197	12,1%
Fondivalitsejad	4 896	12,5%	5 190	12,1%
Elukindlustusandjad	1 550	4,0%	1 769	4,2%
Investeerimisühingud	671	1,7%	998	2,3%
Kindlustusmaaklerid	1 668	4,2%	1 955	4,6%
Kokku	39 176	100%	42 824	100%

KIRJE 2 – INTRESSITULU

Finantsinspektsiooni arvelduskonto asub vastavalt Finantsinspektsiooni seadusele Eesti Pangas. Eesti Pank tasub Finantsinspektsioonile intressi arvelduskonto kuu keskmiselt kontojäägilt. Arvestuse aluseks on Euroopa Keskpanka hoiuse intressimäär. 2003. aastal Eesti Pank intressi ei maksnud, sest kattis sel perioodil 50% Finantsinspektsioonile osutatud tugiteenuste kulust.

PERSONALIKULU

KIRJE 3 - PALK, SH MAKSUD

31. detsember 2004 seisuga oli Finantsinspektsioonis moodustatud 69 töökohta. Aasta jooksul lahkus kolm ja asus tööle seitse uut töötajat. Lapsehoolduspuhkusel oli aasta lõpu seisuga viis töötajat ja tööleping oli peatatud ühel töötajal.

Töötajaskonna arvu suurenemine võrreldes 2003. aastaga oli tingitud vajadusest suurendada Finantsinspektsiooni suutlikkust krediidi- ja tururiski valdkonnas, väärtpaberituru järelevalve ja juriidilise kompetentsi osas.

Finantsinspektsiooni 64 töötajal on kõrgharidus.

Finantsinspektsiooni spetsialisti keskmine palk oli 2004. aasta lõpus 16 836 krooni kuus, 2003. aastal oli spetsialisti keskmine palk vastavalt 15 347 krooni. Osakonna juhataja keskmine palk oli 2004. aasta lõpu seisuga 28 187 krooni, 2003. aastal oli see 26 727 krooni kuus.

Palgakulus sisalduvad makstud lisatasud, preemiad ning juhatuse liikmete tasud.

Finantsinspektsiooni nõukogu poolt kinnitatud "Töö tasustamise aluste" kohaselt on ühele töötajale juhatuse poolt määratava võimaliku lisatasu suuruseks kuni 20% töötaja põhipalga määrast.

Töötajatele makstud lisatasud moodustasid kokku 4,08% palgakulust. Palgakulus sisaldub Finantsinspektsiooni arvestusliku puhkusekohustuse suurenemine töötajate kasutamata puhkuste osas koos sotsiaalmaksuga summas 189 465 krooni, 2003. aastal suurenemisid kohustused 169 730 krooni.

KIRJE 4 - TAGATISED JA SOODUSTUSED

Tagatis ja soodustus on Finantsinspektsiooni "Töö tasustamise aluste" kohaselt sünnitoetus, erakorraline toetus ja töötajate tervishoiu tagamise ning sportimisega seotud kulutused.

Samuti kajastatakse antud kulukirjel Eesti Panga poolt Finantsinspektsiooni töötajatele välja antud laenude intressimääraga seotud erisoodustuste maksukulu ja töötajatele Finantsinspektsiooni osaluspensioni maksete kompenseerimist 1/3 ulatuses, kuid mitte rohkem kui 10% osaleja aasta brutopalgast.

Osaluspension seisneb Finantsinspeksiooni osalemises töötaja investeringutes vabatahtlikus kogumispensionis. Osaluspension ei laiene Finantsinspeksiooni juhatuse ega nõukogu liikmetele.

KIRJE 5 - NÕUKOGU TASUD

Nõukogu tasu sisaldab nõukogu liikmete makstud tasusid vastavalt Finantsinspeksiooni seaduse § 14 lõikele 5. Nõukogu esimehele tasu ei maksta.

MAJANDUSKULU

KIRJE 6 - KOOLITUS

Koolituskuluna käsitletakse osalemist sise- ja välisriiklikel koolitustel, sh koolituslähete kulu. 2004. aastal oli keskmine väliskoolituse kulu Finantsinspeksioonis 18 405 krooni, 2003. aastal oli see vastavalt 13 599 krooni. Riigisisese koolituse kulu oli 2004. aastal 5 594 krooni, 2003. aastal oli see 6 099 krooni.

Kokku toimus aasta jooksul 39 koolituslähetust ja 97 siseriiklikku koolitust.

KIRJE 7 - TÖÖLÄHETUS

Töölähetusena käsitletakse Finantsinspeksiooni esindamisega ja järelvalvelise koostööga seotud lähetsi.

Töölähetsused olid eelkõige seotud:

- CESR komitee ja alamkomiteede kohtumistega;
- CEIOPS komitee ja alamkomiteede kohtumistega;
- CEBS komitee ja alamkomiteede kohtumistega;
- koostöö arendamine Euroopa Liidu ja kolmandate riikide järelvalveasutustega.

Töölähetsute kuludes kajastatakse ka Eestis registreeritud järelvalvesubjektide välisriigis asuvate tütarettvõtjate järelvalve teostamisega seotud kulusid.

Kokku toimus aasta jooksul 140 töölähetsust.

KIRJE 8 - LIIKMEMAKSUD

Kirjel kajastatakse CESRi, CEIOPSi, CEBSi, IOSCO, IAISI ja BSCEE aastamaksud. Liikmemaksude summa oluline suurenemine võrreldes 2003. aastaga on tingitud Finantsinspeksiooni saamisest Euroopa Liidu järelvalveasutuste komiteede liikmeks.

KIRJE 9 – BÜROOKULU

Tabel 11. Bürookulude jagunemine ja suurused, 2003 – 2004.

tuhandetes kroonides

Bürookulud	2004	2003
Perioodika ja raamatud	155	119
Tõlketööd	150	84
Kontoritarbed	241	460
Nõupidamised ja esindus	684	611
Kõnekulu	228	235
Transport	60	62
Postikulu	34	39
Kokku	1 552	1 610

Perioodika ja raamatute kulu sisaldab erialase kirjanduse ja perioodika kulu.

Tõlketööde kulu sisaldab peamiselt erinevate normatiivdokumentide ning järelevalve teostamisega seotud dokumentide tõlkimise kulusid. Oluliseks kuluartikliks kujunes panganduse direktiivi 2000/12 EEC muudatuste tõlkimine.

Kontoritarvete kulu sisaldab kulusid kirjutusvahenditele, paberile, kantseleikuludele, koopiamašinate ja printerite tooneritele, samuti väikevahenditele, mille maksumus ei ületa 5 000 krooni.

Nõupidamiste ja esinduskulu sisaldab kulusid, mis on seotud kohtumistega turuosaliste, audiitorite, reitinguagentuuride, välismaiste järelevalveasutuste töötajate ning ekspertidega jne. Samuti inspeksiooni töö- ja planeerimiseminaride kulu ning töötajatele suunatud ürituste kulu.

Kõnekulu sisaldab telefonide, sh mobiiltelefonide kasutamise kulu.

Transpordikulu sisaldab Eesti Panga poolt osutatava transporditeenuse ja taksoteenuse kasutamise kulusid ning hüvitisi isikliku sõiduauto kasutamise eest.

Finantsinspeksioonil ei ole ametiautosid.

TEENUSTE HANKEKULU

KIRJE 10 – ÕIGUSABI JA KONSULTATSIOONID

Kirjel kajastatakse kulusid ekspertide kaasamisele, erakorralistele audititele, õigusarvamustele ja õigusabile seoses Finantsinspeksiooni järelevalvetegevusega.

Seadustest tulenevalt lasub järelevalvesubjekti suhtes tellitud erakorraliste audiitor- ja õiguslike arvamuste eest tasumise kohustus Finantsinspeksioonil.

KIRJE 11 - TRÜKISTE KULU

Trükiste kulu sisaldab Finantsinspeksiooni aastaraamatu, Kindlustuse aastaraamatu ning tarbijatele suunatud infomaterjalide väljaandmise kulu.

KIRJE 12 – TEABEAGENTUURID

Teabeagentuuride kulu sisaldab BNSi ja Bloombergi kasutustasu ning Finantsinspeksiooni interneti veebilehe kulu. Teabeagentuuride kulu oluline suurenemine 2004. aastal oli tingitud sellest, et Bloombergi kasutusleping sõlmiti 2003. aasta keskel, mistõttu maksti 2003. aastal teenustasu ainult poole aasta eest.

KIRJE 13 - PERSONALITÖÖ

Värbamiskulu sisaldab personaliotsingu teenuse kasutamise, töökohtade hindamise, palgaturu uuringute või konkreetse isiku testimisega seotud kulusid. Samuti sisaldab personalitöö kulu personaliotsingu kuulutuste avaldamist trükimeedias.

KIRJE 14 - AUDIITORKONTROLL

Finantsinspeksiooni seaduse § 51 lõike 3 kohaselt auditeerib Finantsinspeksiooni aastaaruannet Eesti Panga audiitor. Võrreldes 2003. aastaga audiitorkontrolli kulu 2004. aastal vähenes. Kulu vähenemine oli tingitud asjaolust, et 2003. aastal kajastati audiitorikontrolli kulu all nii 2002. kui 2003. aasta vastavaid kulusid.

KIRJE 15 - EESTI PANGALT OSTETAVAD TEENUSED

Finantsinspeksioon ostab Eesti Pangalt teenuseid vastavalt koostöökokkuleppele ning tasub Eesti Pangale osutatud teenuste eest igakuiselt või kvartaalselt lähtudes vastava perioodi kuludest.

Eesti Pank kattis 2003. aastal Finantsinspeksioonile osutatavate teenuste ja vara rendi kulu 50% ulatuses. Alates 2004. aastast ei kata Eesti Pank Finantsinspeksioonile osutatavate teenuste ja vara rendi kulu.

Tabel 12. Finantsinspeksiooni poolt Eesti Pangalt ostetavate teenuste kulu, 2003 - 2004

tuhandetes kroonides

Eest Pangalt ostetavad teenused	Hinna kujunemise alused	Eesti Pangale tasutud teenuste kulu 2004	Eesti Pangale tasutud teenuste kulu 2003
Infotehnoloogia	30 000 kr kasutaja aasta/ 65 kasutajat	1 951	870
Raamatupidamine	65 tuh kr kuus	780	444
Kinnisvara kompleksteenuse	1399 m2 / 266 krooni m2 kuus	4 466	2 832
Rent	Riistvara/Tarkvara/Inventar	760	374
Kokku		7 956	4 520

Infotehnoloogia teenus hõlmab Finantsinspeksiooni töökohaarvutite võrguühendusi, töötajate juurdepääsuõiguste administreerimist, avaliku interneti ühenduse kaitsmist autoriseerimata juurdepääsu eest sisevõrku, serverarvutites salvestatud andmetest turvakoopiate tegemist ja säilitamist, osalemist Finantsinspeksioonis toimuvates IT-alastes arendustöodes, Finantsinspeksiooni töötajate osalemist Eesti Panga korraldatavas IT-alases täiendkoolituses, kliendiabi teenust, IT-alaste hangete korraldamist kooskõlas Finantsinspeksiooni tööplaani ja IT-eelarvega ning Eesti Panga infosüsteemis kehtivate standarditega ja riigihangete seadusega.

Raamatupidamisteenus hõlmab Finantsinspeksiooni kuluarvestust, osalist juhtimisarvestust, palgaarvestust, laenuarvestust, makseid ja arveldusi ning välisarveldusi.

Kinnisvara- ja haldusteenus sisaldab kinnisvara ning territooriumi remonti ja haldamist; tehnosüsteemide (elekter, vesi, kanalisatsioon, küte, ventilatsioon) igapäevase toimimise tagamist ja arendamist; varade arvestust ja laoteenust; bürootehnika ja sidevahendite hankimise ja hooldamise teenust; nõrk- ja tugevvooluvõrkude haldamist ja arendamist (sh side- ning audio-videoteenus); digitaalse dokumendihalduse teenust; töötervishoiu ja ohutuse kontrollimist; arhiivi- ja arhiivikorrastusteenust; turva- ja julgeolekuteenust; ametipangakaartide teenust.

Finantsinspeksioon maksab Eesti Pangale renti Finantsinspeksiooni kasutuses oleva põhivara, st IT riist- ja tarkvara ning inventari kohta aasta baasil, kusjuures rendi suurus võrdub Eesti Panga vastava põhivara amortisatsiooni määraga.

KIRJE 16 - TEGEVUSTULEM

Positiivse tegevustulemi saavutamise peamiste põhjustena võib välja tuua järgmist:

- algselt planeeritust konservatiivsem värbamispoliitika ja märkimisväärne lapsehoolduspuhkusele jäänud töötajate arv;
- töölaetuse keskmiste kulude langus seoses lennukipiletite odavnemisega;
- prognoositust rohkem laekunud järelevalvetasu mahuosa lõppmakse ja uute järelevalvesubjektide poolt täiendavalt tasutud järelevalvetasu.

4.3 VARAD JA KOHUSTUSED SEISUGA 31. DETSEMBER 2003 JA 2004

Tabel 13. Finantsinspektsiooni varad ja kohustused seisuga 31. detsember 2003 ja 2004.

Varad	Kirje	31.12.2004	31.12.2003
Raha ja pangakontod	1	66 635	57 200
Nõuded järelevalvesubjektidele	2	3 828	6 560
Varad kokku		70 463	63 760
Kohustused, reserv ja tegevustulem			
Tulevaste perioodide tulud	3	37 446	36 612
Kohustus Eesti Pangale	4	7 089	3 474
Viitvõlad	5	0	40
Puhkusekohustus	6	820	631
Kohustused kokku		45 355	40 757
Reserv	7	23 003	12 477
Tegevustulem	8	2 105	10 526
Reserv ja tegevustulem kokku		25 108	23 003
Kohustused, reserv ja tegevustulem kokku		70 463	63 760

4.4 SELGITUSED 2004. AASTA VARADE JA KOHUSTUSTE ARUANDELE

KIRJE 1 - RAHA JA PANGAKONTOD

Finantsinspektsiooni arvelduskonto asub vastavalt Finantsinspektsiooni seadusele Eesti Pangas, sularaha kassat Finantsinspeksioon ei kasuta.

KIRJE 2 - NÕUDED JÄRELEVALVESUBJEKTIDELE

Järelevalvesubjektide poolt Finantsinspektsioonile tasutud 2005. aasta järelevalvetasude ettemaks seisuga 31. detsember 2004 oli 33 618 tuhat krooni. Laekumata nõuded kapitaliosa teise osamakse eest summas 3 828 tuhat krooni kuuluvad tasumisele hiljemalt 30. juuni 2005.

KIRJE 3 - TULEVASTE PERIOODIDE TULUD

Finantsinspektsioon esitas järelevalvesubjektidele 2005. aasta järelevalvetasude ettemakseteatisi summas 37 446 tuhat krooni.

KIRJE 4 - KOHUSTUS EESTI PANGALE

Finantsinspektsiooni kulud kajastatakse aastaaruandes tekkepõhiselt ning nad sisaldavad Eesti Panga poolt 2004. aastal arvestatud kulusid summas 7 089 tuhat krooni, mille Finantsinspektsioon kompenseerib Eesti Pangale 2005. aastal. Nimetatud kirjel kajastatakse ka Finantsinspektsiooni võlgnevusi töötajate ees summas 1 038 tuhat krooni.

KIRJE 5 – VIITVÕLAD

Kajastatakse Finantsinspektsiooni kohustust audiitori ees aastaaruande auditeerimise eest.

KIRJE 6 - PUHKUSEKOHUSTUS

Finantsinspektsiooni arvestuslik puhkusekohustus töötajate kasutamata puhkuste osas on 820 195 krooni.

KIRJE 7 - RESERV

Tulenevalt Finantsinspektsiooni nõukogu 29. märtsi 2004. aasta otsusest kanti 2003. aasta tegevustulemi täies ulatuses reservi.

Peale 2003. aasta tegevustulemi kandmist reservi (vt kirjet 16 "Tegevustulemi" tulude-kulude aruandes") on reservi suuruseks 23 003 tuhat krooni.

KIRJE 8 - TEGEVUSTULEM

Tegevustulemiks 2004. aastal oli 2 105 tuhat krooni.

AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

Finantsinspektsiooni nõukogule:

Oleme auditeerinud Finantsinspektsiooni (edaspidi "Inspektsioon") 31. detsembril 2004 lõppenud majandusaasta kohta koostatud tulude-kulude aastaaruannet. Selle aruande õigsuse eest vastutab Inspektsiooni juhatus. Meie vastutame arvamuse eest, mida avaldame tulude-kulude aastaaruande kohta meie auditi põhjal.

Meie audit on läbi viidud vastavalt Rahvusvahelistele Auditeerimise Standarditele. Nimetatud standardite kohaselt planeerime ja viime oma auditi läbi saamaks piisavat kinnitust asjaolule, et tulude-kulude aastaaruanne ei sisalda olulisi vigu ning valeandmeid. Audit hõlmab tõendusmaterjalide, millel põhinevad tulude-kulude aastaaruandes esitatud näitajad, väljavõtetelist kontrolli. Audit hõlmab ka hinnangu andmist kasutatud arvestuspõhimõtetele ja juhtkonna poolt tehtud olulisematele raamatupidamislikele hinnangutele ning seisukoha võtmist tulude-kulude aastaaruande üldise esitusviisi suhtes. Usume, et meie poolt läbiviidud audit annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks.

Oleme seisukohal, et tulude-kulude aastaaruanne kajastab olulises osas õigesti ja õiglaselt Inspektsiooni 31. detsembril 2004 lõppenud aruandeaasta majandustegevuse tulemust kooskõlas Finantsinspektsiooni seadusega ning Inspektsioonis rakendatud arvestuspõhimõtetega.

Veiko Hintsov
Vannutatud audiitor

Villu Vaino
Vannutatud audiitor

Deloitte & Touche

AS Deloitte Audit Eesti
14. märts 2005

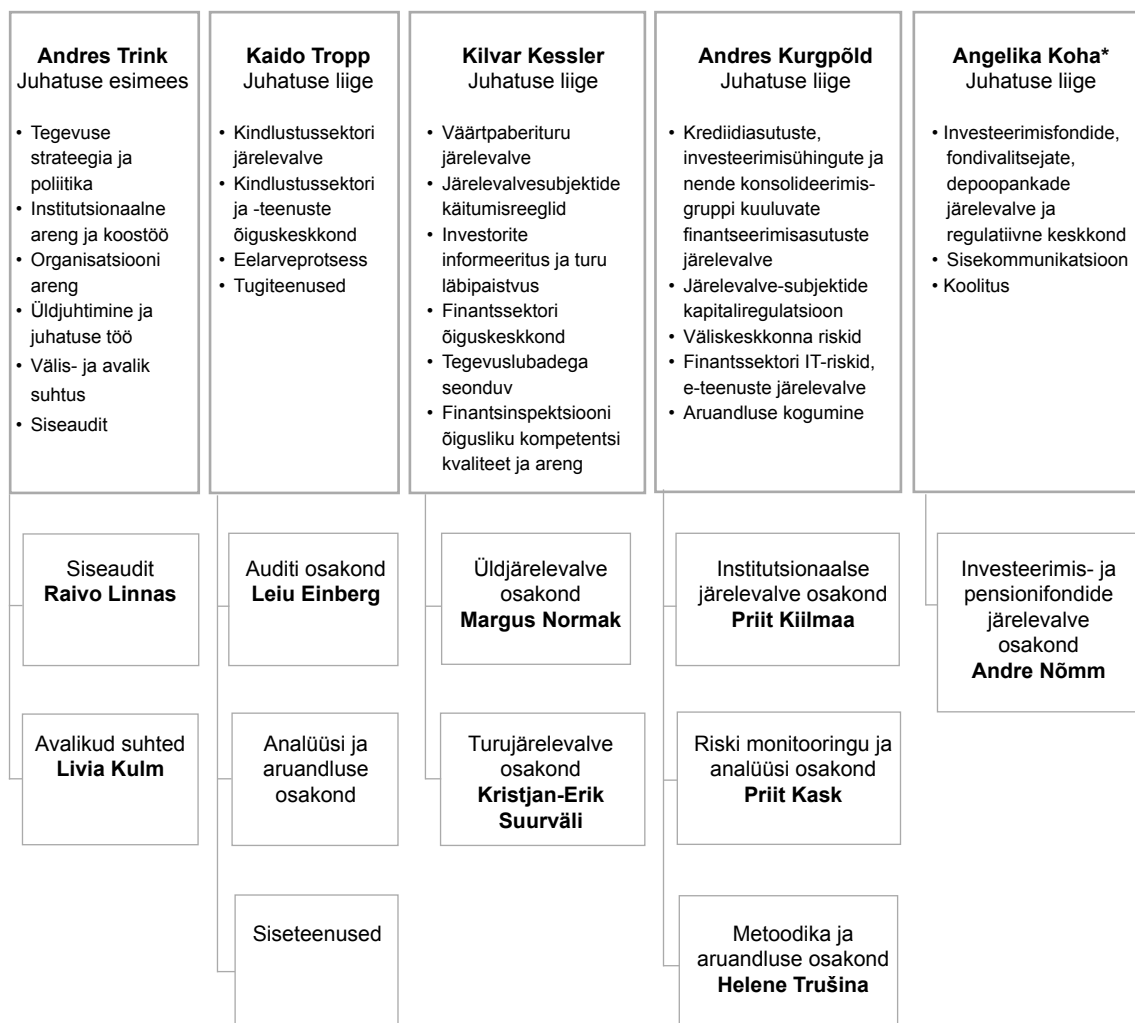
LISAD

LISA 1

FINANTSINSPEKTSIOONI STRUKTUUR JA JUHATUSE

LIIKMETE VASTUTUSALAD

SEISUGA 31. DETSEMBER 2004

* Angelika Koha sünnituspuhkusel viibimisel juhtis investeerimisfondide järelevalvet juhatuse liige Kilvar Kessler, sisekommunikatsiooni juhatuse esimees Andres Trink ja koolituse valdkonda juhatuse liige Kaido Tropp.

LISA 2

KAPITALI- JA TEENUSEJÄRELEVALVE EESMÄRKIDE TABEL

Tabeli loomisel on eeskuju võetud Rootsi finantsjärelevalvelt

		Eesmärk	Majanduslik efektiivsus
		Tegevuse eesmärk: süsteemi toimimine	Tegevuse eesmärk: tarbija kaitsmine
Järelevalve liigid	Kapitalijärelevalve	Süsteemi stabiilsus: Finants- ja tegevusvõimekuse soodustamine	Tarbija vara kaitse: Finants- ja tegevusvõimekuse soodustamine
	Teenusejärelevalve	Süsteemi efektiivsus: Ausa tegutsemise ja kõrge usalduse soodustamine	Tarbijate informeerimine: Õige ja asjakohase teabe andmise ja õiglase kohtlemise soodustamine

LISA 3

JÄRELEVALVESUBJEKTIDE LOETELU SEISUGA 31. DETSEMBER 2004

Järelevalvesubjektid	Aadress	Tegevjuht
Krediidiasutused		
AS Eesti Ühispank	Tornimäe 2, 15010 Tallinn	Ain Hanschmidt ²⁵
AS Eesti Krediidipank	Narva mnt 4, 15014 Tallinn	Andrus Kluge
AS Hansapank	Liivalaia 8, 15040 Tallinn	Indrek Neivelt
Nordea Bank Finland Plc Eesti filiaal	Hobujaama 4, 15068 Tallinn	Christer Rosenström
AS SBM Pank ²⁶	Roosikrantsi 2, 10119 Tallinn	Riho Rasmann
AS Sampo Pank	Narva mnt 11, 15015 Tallinn	Härmo Värk
Tallinna Äripanga AS	Vana - Viru 7, 10111 Tallinn	Valeri Haritonov
Vereins- und Westbank AG Tallinna filiaal ²⁷	Liivalaia 13/15, 10118 Tallinn	Frank Marcus
AS Parekss-banka Eesti filiaal	Roosikrantsi 2, 10119 Tallinn	Loit Linnupõld
Fondivalitsejad ja fondid		
Ergo Varahalduse AS	A. Lauteri 5, 10114 Tallinn	Aadu Oja
ERGO Rahulik Pensionifond		
ERGO Tuleviku Pensionifond		
AS Hansa Investeerimisfondid	Liivalaia 8, 15038 Tallinn	Mihkel Õim
Hansa Balti Kasvufond		
Hansa Intressifond		
Hansa Ida-Euroopa Aktsiafond		
Hansa Rahaturufond		
Hansa USD Rahaturufond		
Hansa Venemaa Aktsiafond		
Hansa Pensionifond K1		
(Konservatiivne strateegia)		
Hansa Pensionifond K2		
(Tasakaalustatud strateegia)		
Hansa Pensionifond K3		
(Kasvustrateegia)		
Hansa Pensionifond V1		
(Tasakaalustatud strateegia)		
Hansa Pensionifond V2		
(Kasvustrateegia)		
Hansa Pensionifond V3		
(Aktsiastrateegia)		
LHV Varahalduse AS	Roosikrantsi 2, 10199 Tallinn	Tõnno Vähk
LHV Aktsiapensionifond		
LHV Intressipensionifond		
LHV Täiendav Pensionifond		

²⁵ Alates 1. veebruarist 2005 on juhatuse esimees Mart Altvee.

²⁶ Endise nimega AS Preatoni Pank.

²⁷ Alates 15. jaanuarist 2005 on Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG Tallinna Filiaal.

Sampo Baltic Asset Management AS ²⁸	Narva mnt 11, 15015 Tallinn	Silja Saar
Sampo Uus Euroopa Fond		
Sampo Likviidsusfond		
Sampo USD Intressifond		
Kohustuslik Pensionifond		
Sampo Pension 25		
Kohustuslik Pensionifond		
Sampo Pension 50		
Kohustuslik Pensionifond		
Sampo Pension Intress		
Sampo Pensionifond		
Fondivalitsejad ja fondid		
Seesam Varahalduse AS	Roosikrantsi 11, 10119 Tallinn	Tiina Topp
Seesami Kasvu Pensionifond		
Seesami Optimaalne Pensionifond		
Seesami Võlakirjade Pensionifond		
Trigon Funds AS	Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn	Maarja Härsing
Trigon Areneva Euroopa Võlakirjafond ²⁹		
Trigon Teise Laine Fond		
Trigon Kesk- ja Ida-Euroopa Fond		
Ühispanga Varahalduse AS	Tornimäe 2, 15089 Tallinn	Märt Meerits ³⁰
Ühispanga Kasvufond		
Ühispanga Likviidsusfond ³¹		
Ühispanga Võlakirjafond		
Eesti Ühispanga Konservatiivne Pensionifond		
Eesti Ühispanga Progressiivne Pensionifond		
Ühispanga Täiendav Pensionifond		
Aktiivne		
Ühispanga Täiendav Pensionifond		
Tasakaalukas		
Kahjukindlustajad		
ERGO Kindlustuse AS	A. Lauteri 5, 10114 Tallinn	Olga Reznik
AS If Eesti Kindlustus	Pronksi tn 19, 10124 Tallinn	Olavi Laido
AS Inges Kindlustus	Raua 35, 10124 Tallinn	Voldemar Vaino
Nordicum Kindlustuse Eesti AS ³²	Liivalaia 13/15, 10118 Tallinn	Mikko Sakari Saario
Salva Kindlustuse AS	Pärnu mnt 16, 10143 Tallinn	Tiit Pahapill
Seesam Rahvusvaheline Kindlustuse AS	Vambola 6, 10114 Tallinn	Margus Lüh ³³
Zürich Kindlustuse Eesti AS (lõpetamisel) ³⁴	Narva mnt 24, 10120 Tallinn	Aivar Vähi
Eesti Liikluskindlustuse Fond	Mustamäe tee 44, 10621 Tallinn	Mart Jesse

²⁸ Endise nimega Sampo Varahalduse AS.

²⁹ Endise nimega Kapitalikaitsefond.

³⁰ Alates 3. veebruarist 2005 on juhatuse esimees Andrei Zaborski.

³¹ Endise nimega Ühispanga Rahaturufond.

³² Endise nimega Nordea Kindlustuse Eesti AS.

³³ Alates 9. veebruarist 2005 on juhatuse esimees Ivo Kuldmae.

³⁴ Tegevusluba lõpetas 22. detsember 2004, 26. jaanuaril 2005 andis Finantsinspeksioon loa Zürich. Kindlustuse Eesti AS vabatahtlikuks lõpetamiseks.

Elukindlustusandjad		
ERGO Elukindlustuse AS	A. Lauteri 5, 10114 Tallinn	Olga Reznik
AS Hansa Elukindlustus ³⁵	Liivalaia 12, 15036 Tallinn	Paavo Põld
AS Sampo Elukindlustus	Narva mnt 11, 15015 Tallinn	Imre Madison
Seesam Elukindlustuse AS	Roosikrantsi 11, 10119 Tallinn	Erki Kilu
AS Ühispanga Elukindlustus	Tornimäe 2, 10145 Tallinn	Indrek Holst
Kindlustusmaaklerid		
Aadel Kindlustusmaakleri OÜ	Kalmistu tee 7a-21, 11214 Tallinn	Rea Tänav
OÜ ABC Kindlustusmaaklerid	Mereranna tee 4-4, Haabneeme alevik, Viimsi vald, 74001 Harjumaa	Harri Kahl
OÜ ADVICE S.E. Kindlustusmaakler	Mustamäe tee 6B, 10621 Tallinn	Ain Niineste
AS Aon Eesti Kindlustusmaakler	Liivalaia 13/15, 10118 Tallinn	Ülo Kallas
Balti Kindlustusmaakleri OÜ	Liivalaia 12, 15039 Tallinn	Kaido Tõnisson
AS E-Kindlustus Kindlustusmaakler	Tornimäe 2, 10145 Tallinn	Risto Rossar
Heath Lambert Baltic Kindlustusmaakler AS	Roosikrantsi 2, 10119 Tallinn	Heiki Nurmeots
AS In Bro & Partners Kindlustusmaakler	Mustamäe tee 6B, 10621 Tallinn	Tõnu Nael
OÜ MAI Estonia IBP Kindlustusmaakler (likvideerimisel)	Liivalaia 14, 10118 Tallinn	Raul Suup
Majesteedi Elukindlustusagentuuri OÜ	Põllu tee 16, Tabasalu alevik, Harku vald, 76901 Harjumaa	Raul Siimut
OÜ Marks ja Partnerid Kindlustusmaaklerid	Roopa 8 – 2, 10136 Tallinn	Jaan Marks
Marsh Kindlustusmaakler AS	Tartu mnt 18, 10115 Tallinn	Valdeko Allik
Vagner Kindlustusmaakler AS	Villardi 23-2, 10136 Tallinn	Roman Illarionov
AS Vandeni Kindlustusmaaklerid	Väike-Ameerika 19, 10129 Tallinn	Raul Källo
CMR Kindlustusmaakler OÜ	Ahtri 8, Tallinn 10151	Renee Mahl
Investeeringisühingud		
Cresco Väärtpaberite AS	Tartu mnt. 2, 10145 Tallinn	Olev Schults
AS Kawe Kapital	Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn	Ago Lauri
AS Lõhmus, Haavel & Viisemann AS	Tartu mnt. 2, 10145 Tallinn	Rain Tamm
AS Suprema Securities	Tartu mnt. 2, 10145 Tallinn	Peeter Saks
AS Trigon Securities	Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn	Kristel Kivimurm-Priisalm
Väärtpaberituru korraldajad		
AS Eesti Väärtpaberikeskus	Tartu mnt. 2, 10145 Tallinn	Kaidi Oone
AS Tallinna Börs	Tartu mnt. 2, 10145 Tallinn	Jaanus Erlemann
Emitendid		
Aktsiaemitendid		
AS Baltika	Veerenni 24, 10135 Tallinn	Meelis Milder
AS Eesti Telekom	Roosikrantsi 2, 10119 Tallinn	Jaan Männik
AS Hansapank	Liivalaia 8, 15040 Tallinn	Indrek Neivelt
AS Harju Elekter	Paldiski mnt. 31, 76606 Keila	Andres Allikmäe

³⁵ Endise nimega Hansapanga Kindlustuse AS.

AS Kalev	Põrguvälja tee 6, Lehmja, Rae vald 75301 Harjumaa	Oliver Kruuda
AS Klementi	Akadeemia tee 33, 12618 Tallinn	Toomas Leis
AS Merko Ehitus	Tule 21, 76505 Saue	Tõnu Toomik
AS Norma	Laki 14, 10621 Tallinn	Peep Siimon
AS Rakvere Lihakombinaat	Roodevälja küla, Sõmeru vald, 44305 Lääne-Virumaa	Olle Horm
Saku Õlletehase AS	75501 Saku	Cardo Remmel ³⁶
Tallinna Farmaatsiatehase AS	Tondi 33, 11316 Tallinn	Ibrahim Muhtši
Tallinna Kaubamaja AS	Gonsiori 2, 10143 Tallinn	Raul Puusepp
AS Viisnurk	Suur-Jõe 48, 80042 Pärnu	Toivo Kuldmäe
Võlakirjaemitendid		
AS Eesti Post	Pallasti 28, 10001 Tallinn	Peeter Raudsepp
AS Tallinna Sadam	Sadama 25, 15051 Tallinn	Mart Tooming
AS Sampo Pank	Narva mnt 11, 15015 Tallinn	Härmo Värk
AS Balti Investeeringute Grupp	Tartu mnt. 18, 10115 Tallinn	Targo Raus
AS Fenniger	Pärnu mnt. 67a, 10134 Tallinn	Andres Saame

³⁶ Alates 13. jaanuarist 2005 on juhatuse esimees Jaak Uus.